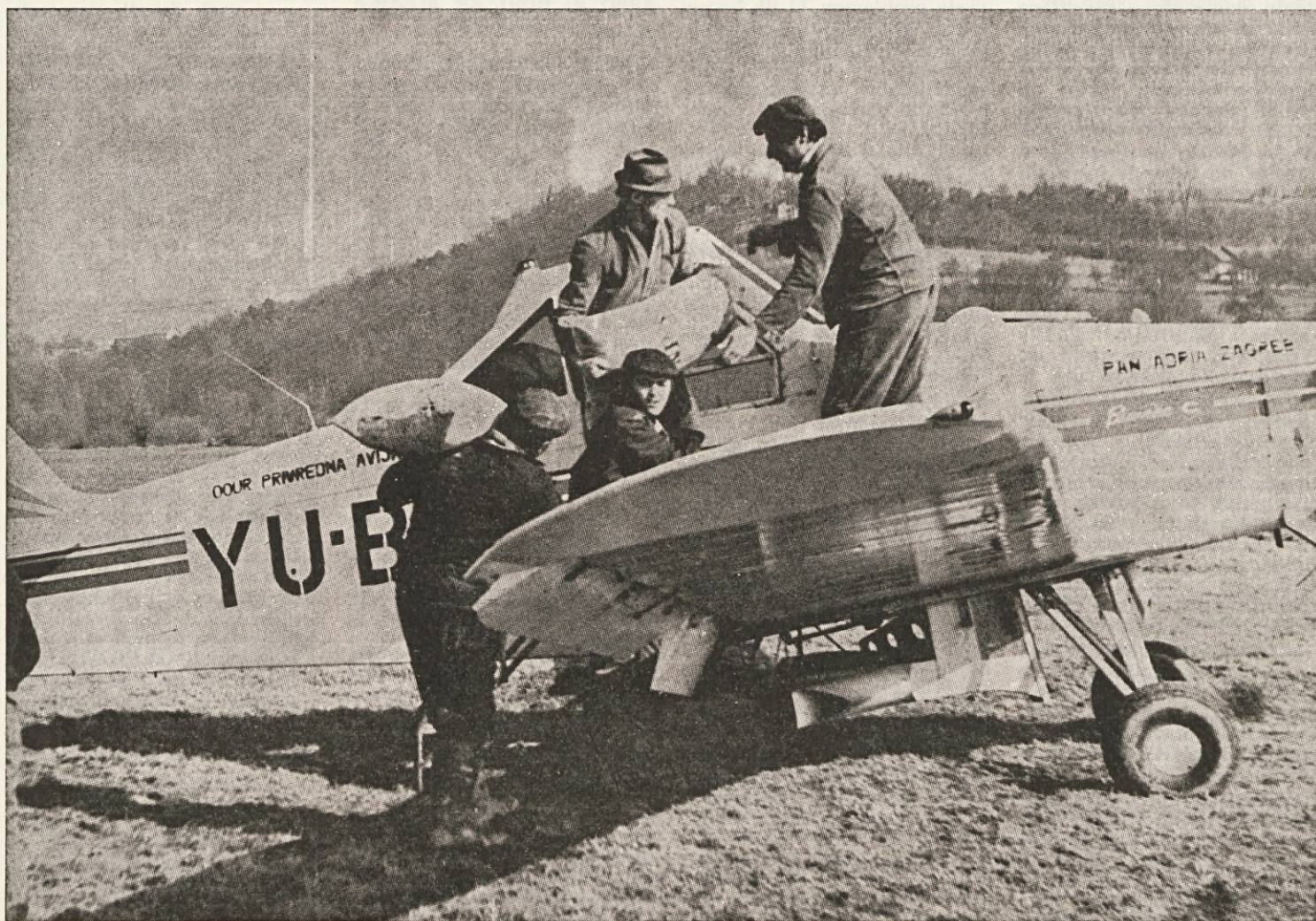

Dognojevanje s pomočjo letala v Pesniški dolini

Trošenje gnojil z letalom

V času od 26. februarja do 3. marca je v Kmetijskem kombinatu Ptuj potekalo spomladansko dognojevanje pšenice z mineralnimi gnojili, na območju delovnih enot Trnovska vas, Dornava in Sobotinci, na površini nad 400 ha. Dognojevanje so opravili z letalom kmetijske aviacije Pan Adrie iz Zagreba. Pilot Maks Vaupotič je uspešno krmaril letalo, katerega vzletna in pristajalna steza je bil bližnji travnik.

Po mnenju Matka Zemliča inž., vodja poljedelske proizvodnje v TOZD Kmetijstvo pri Kmetijskem kombinatu Ptuj, je takšen način dognojevanja koristnejši in cenejši, saj se pri uporabi traktorja in trosilca ter zaradi vlažnosti tal, napravi velika škoda in se pri tem uniči najmanj en odstotek pridelka.

Za uporabo tega načina dognojevanja so potrebne strnjene površine (najmanj 5 ha) in poseben prostor (travnik), kjer lahko letalo nemoteno vzletja in pristaja. Letalo se je dvigalo za dognojevanje površin, ki so oddaljene od vzletne steze 4 km, vsakih pet minut, pri razdalji 6 km od steze pa vsakih 8 minut. V trup letala so delavci delovne enote napolnili v 45 sekundah potrebno količino gnojil (500 kg).

Ta način dognojevanja se je v Kmetijskem kombinatu Ptuj dobro obnesel. Že v letošnjem letu bodo dognojevali z nitro-monkalom, že v mesecu aprilu.

Letos prvič bodo opravili z letalom poskusno škropljenje s herbicidi proti plevelu, ki je možno le na večjih strnjenih površinah, predvsem zaradi vetra.

M. P.

Usklajevanje srednjeročnih programov SOZD

Ob pomembnih dogajanjih v življenju in delu v TOZD, delovnih organizacijah in SOZD je potrebno spregovoriti tudi o razvojnem programu SOZD in usklajevalnem postopku.

Ugotavljamo in dejstvo je, da gre v samoupravnem sistemu planiranja za specifične oblike in metode usklajevanja razvojnih interesov ter za institucijo samoupravnih sporazumov o osnovah planov na raznih ravneh združevanja (TOZD, delovnih organizacijah in SOZD). Družbeni plani temelje na smereh in ciljih družbenoekonomske politike in te cilje je potrebno v razvojnih programih upoštevati. Sporazumi, družbeni dogovori in plani pogojujejo drug drugega, v smeri od spodaj navzgor, od baze, pa celo višje. Težišče planiranja je v TOZD, kjer naj nastajajo vse odločitve. Za dosego tega je potrebno intenzivirati usklajevanje na vseh nivojih in je potrebno upoštevati:

- dohodkovne odnose in povezave TOZD v delovnih organizacijah in delovnih organizacijah v SOZD s tem, da se pri tem upošteva potreba po oblikovanju poslovno in dohodkovno povezanih reprodukcijskih celot, zlasti na področjih širšega interesa.

V dosedanjem obdobju smo ugotovili razvojne interese nosilcev planiranja TOZD in delovnih organizacij. Nadaljna naloga je ugotavljanje razvojnega interesa SOZD in reprodukcijskih asociacij.

Obveznosti, ki jih bodo sprejemale v usklajevalnem procesu TOZD, bodo potem (upoštevaje določila zakona o družbenem planiranju in zakona o združenem delu) vgrajevale v svoje samoupravne plane.

Zaradi pomembnosti predpostavljenih nalog je nujno potrebno nadaljevati (kjer je že v teku) ali vpeljati samoupravni postopek ter pristopiti v TOZD, delovnih organizacijah in SOZD, k izdelavi osnutkov samoupravnih sporazumov o osnovah planov, v katerih bi poskusili predlagati rešitve za prisotne razvojne probleme ter jih pripravili v TOZD za razpravo.

Naloge ob izdelavi osnutkov so težavne. Srečujemo se z vrsto problemov, ki jih bo potrebno razreševati. Tem problemom so priznala precej pozornosti tudi vodstva družbenopolitičnih organizacij v SOZD in samoupravni organi SOZD.

PO MINIMALNIH KAZALCIH DO RAZVOJNIH PROGRAMOV

Tako je izdelano gradivo — delavni osnutek razvojnega programa SOZD, ki ga bo v razpravi nujno potrebno dopolniti, izoblikovati in uskladiti.

Ob upoštevanju zakona o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije (Uradni list SFRJ od 13. februarja 1976, števil. 6) in če izhajamo iz naših razvojnih usmeritev predvidevamo, da se bo izoblikovalo v okviru SOZD več zaključnih reprodukcijskih celot. Vse te celote so nakazane in so v fazi oblikovanja, s številnimi problemi, ki jih bo nujno potrebno usklajevati in najugodnejše rešiti. V postopku usklajevanja je potrebno določiti tudi prednost proizvodnim procesom, ki se zaključujejo v okviru SOZD in ki so ekonomsko upravičeni, za nje pa so zainteresirane vse

delovne organizacije in širša skupnost.

Najbolj izražene linije — reprodukcijske celote so:

- živinorejska — predelovalna linija,
- linija proizvodnja sadja,
- linija vinogradništva in predelave,
- proizvodnja in predelava mleka.

Razen teh proizvodnih celot se pojavljajo tudi druge, v katerih bo tudi potrebno izvesti usklajevanje.

Da bi delo lažje potekalo in da bo doseglo svoj cilj, je potrebno zadeve postavljati na svoje mesto. Moramo opustiti ozka interesna gledanja. Vzporedno bomo morali prilagajati organizacijske oblike v delovnih organizacijah, da bo interes proizvajalca čim bolj izražen, v poslovanju pa dosežen čim večji uspeh.

V usklajevalnem postopku se pojavljajo vsi, ki iščejo v reprodukcijski celoti svoj in skupni interes. Zato se bo potrebno sporazumeti o TEMELJNIH družbeno ekonomskih ciljev:

- o rasti družbenega proizvoda, dohodka, o osebnem dohodku in njegovi rasti;
- o prestrukturiranju proizvodnje;
- o odpravi ozkih grl;

- o skupnem nastopu na trgu;

- o izboljševanju delovnih pogojev;

- o realizaciji investicij;

- o kadrih;

- o doseganju dogovorjene kvalitete in količine proizvodnje;

- o vseh drugih pomembnih zadevah.

Samoupravno je potrebno opredeliti izhodiščne cilje, postopoma izenačevati pogoje pridobivanja dohodka, opredeliti tehnično-tehnološke cilje za izboljšanje produktivnosti dela, rentabilnosti in ekonomičnosti. Potrebno bo oceniti razvojne možnosti in potrebo po takšnem razvoju, možnosti in obseg proizvodnje, delitev dela ter določanje razvojnih prioritet in drugo. Nujno se bo dogovoriti za medsebojne obveznosti, za uresničitev dogovorjenih nalog.

Kot vidimo, so naloge resne, odgovorne, obsežne in težavne. Zato bo za razreševanje v usklajevalnem postopku nujno potrebno angažirati vse moči in upoštevati tudi širši interes SOZD kot pomembnega proizvajalca družbenih dobrin. Da bi delo hitreje in bolj organizirano potekalo, je delavski svet SOZD KPK imenoval nosilce in delovne skupine za izdelavo osnutkov razvojnih programov v SOZD naslednja področja:

- živinoreja in predelava mesa,
- sadjarsko proizvodnjo in hlajenje sadja,
- vinogradniško proizvodnjo in predelavo.

V skladu s 15. členom Samoupravnega sporazuma o združitvi v Sestavljeno organizacijo združenega dela Kmetijsko prehrambeni kombinat je delavski svet SOZD na svoji seji dne 16. 3. 1976 sprejel

S K L E P

1. Razpišejo se volitve v delavski svet Sestavljene organizacije združenega dela KPK.

2. Volitve v samoupravne organe SOZD KPK se izvedejo do 15. aprila 1976.

3. Volitve v delavski svet SOZD KPK morajo biti izvedene v skladu z določili samoupravnih aktov glede števila članstva oziroma delegatov.

4. Ta sklep se objavi na oglasni deski vseh TOZD, obratih za kooperacijo, delovnih enotah in obratih ter v časopisu Delavski svet SOZD KPK

Osnutka za javno razpravo v TOZD naj bi pripravile delovne skupine, sestavljene iz delegatov delovnih organizacij v SOZD do 15. maja. Naloge na področju sporazumevanja bodo stalne in ne enkratne in ne samo za omenjene linije, temveč tudi za druge dejavnosti, ki se poslovno povezujejo in imajo skupni interes. V skladu z ustavnimi in zakonskimi predpisi smo dolžni vsi zaposleni v SOZD stalno skrbeti in izvajati socialistično samoupravno nadgradnjo, Jurij Stalcer

POSLOVANJE SOZD KPK V LETU 1975.

V letu 1975 so podjetja, združena v SOZD KPK s sedežem v Ptuj, ustvarila za 21 % več celotnega dohodka kot v enakem obdobju lani.

Porabljena sredstva smo povečali za 20 %, doseženi dohodek za 24 %, ob tem pa smo dosegli za 21 % manj ostanka dohodka za sklade kot v letu 1974.

Z izgubo ni končala poslovanje nobena delovna organizacija v SOZD, za razliko od lani, ko je zaradi že znanih težav v živinoreji končal poslovanje z izgubo Agrokombinat Lenart. Kljub temu pa ugotavljamo, da poslovno leto nismo končali tako kot smo predvidevali.

O razlogih za takšno stanje bi lahko precej zapisali, vendar se bomo omejili le na pomembnejše.

PRIMERJAVE MED 1974 IN 1975

Tako smo ugotavljali v letu 1974, lahko ugotovimo, da so bile tudi v letu 1975 nesklajene cene med osnovnim reprodukcijskim materialom in končnimi proizvodi.

Ubadali smo se s težavami na področju živinoreje ravno tako kot v letu 1974. Vremenske razmere so bile v tem poslovnem letu izredno slabe.

Rano spomladi je naredila škodo slana, kasneje pa toča in neurja. Poraba zaščitnih sredstev je bila zaradi tega večja kot bi bila, če bi bile normalne vremenske razmere.

Pridelka je bilo manj kot sicer, pa še slabše kvalitete je bil, zato je razumljivo, da so bile kljub višjim stroškom vlaganj cene končnih proizvodov nižje. Bili so primeri, ko s cenami niso bili kriti niti fiksni stroški.

TEŽAVE IN STALEŽ ŽIVINE

V času največje krize na področju živinoreje so se odločili delavci v nekaterih TOZD v okviru naše SOZD, da znižajo stalož živine.

Odločitev je bila morda v trenutni situaciji v redu, sigurno pa je bila, gledano na daljše obdobje, napačna.

Tudi na področju živinoreje in kmetijstva nasploh bo namreč moralo priti do bistvenih sprememb, ker se v nasprotnem primeru besede o pomoči kmetijstvu, o izvajanju »zelenega plana« in o tem, da je kmetijstvo prioriteta panoga, v popolnosti ne bodo uresničile.

Ne glede na težave, ki so trenutno v živinoreji pa so se delavci ene izmed TOZD KK Ptuj odločili, da pričnejo v letu 1976 z vlaganji v razširitev proizvodnih kapacitet tako, da bodo proizvodnjo, konkretno prašičev, povečali od dosedanjih 40.000 komadov letne proizvodnje na 70.000 komadov letne proizvodnje.

Tudi v Agrokombinatu Lenart kljub težavam ne ukinjajo proizvodnje govejih pitancev.

NIHANJA NA TRGU IN OBRAČUN ZALOG

Da bi lažje prebrodili težave, ki jih povzročajo nihanja na trgu, je nujno, da uvedemo tam, kjer to še ni, obračun zaloga po variabilnih stroških. Prehod ni enostaven, je pa nujen. Ko primerjamo podatke o celotnem dohodku, dohodku in porabljenih sredstvih, ne smemo pozabiti na to, da niso ti podatki v celoti primerljivi z lanskimi in to zaradi spremenjenega načina obračuna v letu 1975. Del zakonskih obveznosti, ki smo jih v letu 1974 pokrivali iz dohodka, pokrivamo v letu 1975 zaradi spremenjenih zakonskih določil iz ostanka dohodka, kot na primer prispevek za republiško izobraževalno skupnost, prispevek za republiško raziskovalno skupnost, davek iz dohodka TOZD in splošni vodni prispevek.

DELEŽ DOHODKA ZA SKLADE

Zelo majhen je delež dohodka za sklade, kar kaže na to, da akumulativnost kmetijstva pada. Če pa ob tem upoštevamo, da manjkajo tej panogi tudi obratna sredstva za pokrivanje zaloga, lastna sredstva za naložbe v investicije in likvidna sredstva, potem se upravičeno vprašujemo, kako bomo poslovali v letu 1976, ko bomo pričeli izvajati vrsto novih predpisov. Določila zakona o revalorizaciji osnovnih sredstev smo že izvedli, ko smo na dan 31. decembra 1975 povečali vrednost osnovnih sredstev za z zakonom določene odstotke.

OBRAČUN AMORTIZACIJE 1976

V letu 1976 pa bomo pričeli, od tako povečane vrednosti, obračunavati amortizacijo. Če smo v letu 1975 obračunali v SOZD amortizacijo po minimalnih stopnjah v znesku din 28.212.199, potem lahko z gotovostjo trdimo, da je bomo obračunali v letu 1976 enkrat več. Samo glede na ta podatek lahko ugotovimo, da bo ostanek dohodka konec leta 1976 precej manjši kot smo ga bili vajeni, imeli pa bomo na razpolago več sredstev za razširjeno reprodukcijo kot doslej in tako je tudi prav. Že v preteklih letih so delavci nekaterih TOZD

dodeli resnico, da preveč trošimo in da premalo vlagamo v proizvodnjo ter so se zato odločili, da razen amortizacije po predpisanih stopnjah, obračunavajo še amortizacijo po dodatnih stopnjah in tako že med letom zagotavljajo dodatna sredstva za razširjeno reprodukcijo.

V letu 1975 smo v SOZD ustvarili za 5.871.511 din pospešene amortizacije, od tega delavci v TOZD KK Ptuj 90 % zneska.

Pripominjamo še to, da je za ta znesek manjši ostanek dohodka kot bi bil, če bi amortizacijo obračunavali le po minimalnih stopnjah.

Drugi predpis, ki ga bomo izvajali v letu 1976, je obračun dohodka po plačani realizaciji in ne več po fakturirani, tako kot doslej. Česar nismo ustvarili in česar nismo dobili plačano ne bomo delili.

S 1. APRILOM PO NOVEM

S 1. aprilom prične veljati predpis o zagotovitvi plačil med uporabniki družbenih sredstev.

Od tega dne dalje bomo namreč lahko kupili le toliko, kolikor bomo imeli denarja in prodali le tistim kupcem, ki bodo imeli zagotovljena sredstva za plačilo. Ne bo se dogajalo več to, kar se je vsa leta doslej, da smo blago prodali, na plačilo pa čakali mesece ali celo leta. Dohodek se ne bo več pretakal iz TOZD, ki so ga ustvarile, v druge TOZD, ki so imele od tako ustvarjenega dohodka koristi. Prehod na nov način dela pa sigurno ne bo lahek. Navaditi se na red pri vzpostavljanju medsebojno dolžniško-upniških razmerij sedaj, ko smo navajeni na vse kaj drugo, ne bo enostavno, je pa nujno.

Tako, že danes moramo pričeti s pripravljalnimi deli, da ne bo potem težav.

Najprej je potrebno izdelati pravilnik, razmejiti odgovornosti delavcev in določiti način izvajanja zakona, ki je v veliki meri odvisen od organizacije posameznega podjetja.

Pospešiti je potrebno predvidene integracije in pospešeno nadaljevati delo v zvezi s formiranjem reprodukcijskih celot v SOZD in izven nje.

KK PTUJ IN INTEGRACIJE

V občini Ptuj je KK Ptuj storil vse, kar je bilo možno v zvezi z integracijami. V tej delovni organizaciji so povezane vse TOZD, od proizvodnje do predelave in plasmaja. Rezultati teh integracij so že vidni, še bolj pa bodo v naslednjih letih, ko bo končana vrsta že pričetih investicij. Upamo, da bodo v Mariboru izvedli predvidene integracije kmetijskih zadrug, ki se bodo povezale s SOZD KPK in tako bolj okrepili gospodarsko moč.

INVESTICIJE V SOZD

Ko ravno govorimo o investicijskih vlaganjih menimo, da je prav, da poudarimo, da smo v SOZD precej investicij zgradili na račun osebnega standarda delavcev, zaposlenih v vseh podjetjih združenih v SOZD.

Nekatera od podjetij so se ubadala z izgubami, tista, ki izgub niso imela, pa so dosegala dobre rezultate na račun nizkih osebnih dohodkov.

Osební dohodki delavcev, zaposlenih v kmetijstvu, so med najnižjimi v republiki.

Ne glede na to pa moramo v letu 1976 vložiti vse sile, da povečamo produktivnost in ekonomičnost poslovanja. Z obstoječimi proizvodnimi kapacitetami moramo ustvariti več kot v letu 1975, sicer bomo zašli v velike težave.

Stroške moramo znižati, povečati moramo disciplino in sodelovanje med TOZD v SOZD.

SKLAD SKUPNE PORABE

Od ostanka dohodka smo namenili v SOZD za sklad skupne porabe din 6.314.134, od tega Agrokombinat Maribor 330.294 din, Agrokombinat Lenart nič, »Košaki« TMI Maribor 834.103 din in KK Ptuj din 5.149.737.

ZA POSLOVNI FOND

Za poslovni fond so namenila podjetja, združena v SOZD KPK, din 8.894.304 in to v glavnem za plačilo posojila za skupne rezerve gospodarskih organizacij in za plačilo posojila za hitrejši razvoj gospodarsko nezadostno razvitih republik in AP Kosovo, zelo malo ali pa nič pa za potrebe TOZD posameznih podjetij.

Letos smo namenili iz ostanka dohodka tudi sredstva za potrebe družbenih služb, za pokritje izpada transportnih dohodkov v železniškem gospodarstvu in za pokritje izpada dohodkov v elekrogospodarstvu.

(Nadaljevanje na 4. str.)

Poslovanje SOZD KPK v letu 1975

(Nadaljevanje s 3. strani)

SPORAZUMA O POKRITJU IZPA- DA DOHODKOV

V večini delovnih organizacij, združenih v SOZD, so sporazuma o pokritju izpada dohodkov podpisali pogojno. Delavci namreč želijo, da se delavcem, zaposlenim v teh dejavnostih, ukinejo morebitne bonitete, dobljene v obliki cenejše ali elektrike zastonj, zastoj prevozov in podobno in da tudi ti delavci dajo svoj prispevek k zmanjšanju izgub.

POTREBNE RAZJASNITVE

Delavcem v naših TOZD ni namreč jasno, zakaj izgube ne vplivajo na višino OD delavcev, zaposlenih v teh dejavnostih in kako to, da imajo ti delavci zagotovljena izplačila po sindikalni listi v maksimalnih zneskih, ko vemo, da v drugih gospodarskih dejavnostih to ni vedno mogoče.

Razen tega menimo, da znesek zgube v elektrogospodarstvu ni realen, ker zajema tudi 40 % inflacijsko amortizacijo, ko vemo, da je precej nižja in da je sploh ni potrebno obravnavati za ti dve deficitarni dejavnosti.

VZDRŽEVANJE OSNOVNIH SREDSTEV

Iz podatkov o poslovanju TOZD v SOZD je razvidno, da smo vložili precejšen znesek v investicijsko vzdrževanje osnovnih sredstev in to kar 10.491.489 din.

Zelo visoko postavko predstavljajo tudi dani pogodbeni rabati in super rabati, saj znašajo v skupnem znesku 15.927.947 din ali za 32 % več kot lani.

ZAKAJ RABATI IN SUPER RABATI?

Nehote se nam vsiljujeta vprašanji, ali se res ne dajo naši proizvodi ob pomanjkanju hrane prodati brez teh olajšav in ali ne pomeni ta postavka odtujitev dohodka delavcev proizvajalnih TOZD?

Menimo, da morajo službe interne kontrole preveriti upravičenost teh izdatkov.

1976-LETO VSESTRANSKEGA VARČEVANJA

O zaključku poročila naj ponovno poudarimo, da je pred nami leto vsestranskega varčevanja, leto boja za povečanje produktivnosti, leto, ko bomo vzpostavili dohodkovne odnose med TOZD v SOZD in izven SOZD, leto, ko bomo delili le tisto, kar bomo proizvedli in končno leto, ko bomo v SOZD delali tako, kot smo se dogovorili, da bomo lahko čez eno leto vsi ugotovili, da smo v SOZDin za SOZD, ob podpori družbeno političnih dejavnikov vseh občin, na območjih, katerih so sedeži integriranih podjetij, naredili mnogo.

Marija Magdalenc

Priprave „Košakov“ na kapacitete nove klavnice

Vodstvo »Košakov« TMI Maribor je povabilo na posvetovanje 26. februarja 1976 v svojo dvorano uprave v Melju predstavnike Višje agronomske šole Maribor, Jugoinpekta Zagreb, odgovornega strokovnjaka za kreditne posle pri Kreditni banki Maribor, komercialiste ter odgovorne strokovnjake za živinoreje v TOZD lastni in kooperacijski proizvodnji.

Namen in dnevni red posvetovanja je bil seznaniti zbrane z značilnostmi perspektivnega plana razvoja in graditve klavniške industrije ter hladilnic za zamrzovanje mesa in kafilerij v SRS v letih 1976 — 1985.

banke Maribor je bila dipl. inž. Dušica Mikluš. Svoje predstavnike je poslala tudi večina povabljenih TOZD in kooperacij. Zbranih je bilo nad 20 strokovnjakov s poslovnega območja »Košakov«.

možne teže, pri vzreji privesnic in pri vsem drugem, zahtevajo že sedaj temeljite organizacijske, tehnične ter finančne priprave, da ne bo zažrtkov za nove klavniške kapacitete. »Košaki« se tega dobro zavedajo, zato so tudi v dogovorih s Kreditno banko Maribor za kredite za organizirano kooperacijsko vzrejo in pitanje goveda in svinj, skratka za možnosti pravočasnega in uspešnega vpliva na zagotavljanje surovin za klavnico.

Prof. Dolfe Cizej tolmači zbranim perspektivni plan

Ob tej priložnosti bi se naj seznanili zbrani tudi s posebnostmi ocenjevanja goveda in prašičev na liniji klanja ter s pripravami »Košakov« na izgradnjo nove klavnice, zraven že gotove hladilnice v Slovenji vasi in z akcijo za zagotovitev zadostnih surovin za kapacitete nove klavnice, da bo z njo prenehala dosedanja praksa občasnih nakupov in dobav živine za zakol na domačih in hrvaških sejmihi in pri živinorejcih.

Posvetovanje je začel pomočnik vodje komercialnega sektorja Franc Šuman, ki je posvetovanje tudi vodil, direktor Franc Slamič pa je pozdravil zbrane ter je želel posvetovanju uspeh.

NAD DVAJSET UDELEŽEN- CEV

V imenu Višje agronomske šole Maribor se je udeležil posvetovanja sodelavec pri sestavljanju perspektivnega plana prof. Dolfe Cizej, dipl. inž. agr., v imenu Jugoinpekta je prispelel Stjepan Domazetović, kontrolor — veterinar na delu v Osijeku, v imenu Kreditne

UVODNA TOLMACENJA PROF. CIZEJA

Že tolmačenje prof. Dolfa Cizeja o značilnostih pripravljenega perspektivnega plana razvoja in graditve klavniške industrije in hladilnice za zamrzovanje mesa ter kafilerij v SRS v letih 1976 — 1985 je opravičilo vso resnost priprav na dosledno izvajanje smernic tega plana za doseganje postavljenih ciljev tudi v »Košakih« TMI MARIBOR. Perspektivni razvoj klavniške industrije v Sloveniji, potrebna zagotovitev surovinske baze za predvideno izgradnjo klavnice tudi v Slovenji vasi in ugotovitev, da mariborska regija po surovinah za novo klavnico ne zaostaja za pomursko regijo, opravičujejo izgradnjo nove klavnice v Slovenji vasi. Za kapacitete te klavnice ustrezne količine surovin — klavne živine, goveda in svinj, bodo narekovala velike spremembe pri zagotavljanju živalske kreme, pri izboljšanjem sistemu pitanja, pri očuvanju telet pred zakoli za meso v zmrzovanih skrinjah, pri pitanju klavne živine do maksimalne

OBCUTLJIV KOMPLEKS VPRASANJ

V perspektivnem planu VAŠ Maribor je uvodoma poudarjeno: »V pričujoči konceptni zasnovi razvoja klavne in mesno predelovalne industrije, hladilnic in zamrzovalnic ter obratov za predelavo živalskih odpadnih surovin poskušamo zajeti občutljiv kompleks vprašanj agroživilske reproduktivne celote v celotnem gospodarstvu, zlasti pa v povezavi z njegovimi mejnimi porabniki in usmerjevalci: s trgovino, turizmom, družbeno prehrano, gostinstvom in zunanjo trgovino.«

DISKUSIJA PO IZKUŠNJAH

Diskusija dipl. inž. Dušice Mikluš, Franca Šumana, Stjepana Domazetovića, kmet. inž. Mirana Glušića, komerc. KZ Maribor Ivana Kavčiča, dipl. inž. Jureta Pajića, dipl. inž. Antona Pučka in drugih je potrdila, da še niso izčrpane vse možnosti za zagotovitev surovin za klavnice in da bo potrebnega še precej truda, sredstev in urejanja trga in cen,

(Nadaljevanje na 5. strani)

Poslovni rezultati AK Maribor v letu 1975

Prikaz vsebuje samo nekatere najpomembnejše finančne pokazatelje poslovanja temeljnih organizacij Agrokombinata v letu 1976. Vsaka temeljna organizacija združenega dela je sestavila poslovno poročilo k zaključnemu računu, prav tako pa bo v kratkem sestavljeno skupno poslovno poročilo za celotni Agrokombinat.

1. Gibanje celotnega dohodka in dohodka

Celotni dohodek

TOZD	1974	1975	Indeks
Kmetijstvo	110.652	135.133	122
KZ Maribor	59.516	63.457	107
Gozdarstvo	6.724	7.613	113
Skupaj:	176.892	206.203	117

Celotni dohodek se je povečal za 17 %, in sicer v TOZD Kmetijstvo za 22 %, v KZ Maribor za 7 % in v Gozdarstvu za 13 %. Na povečanje je vplivalo večje število zaposlenih, nekoliko viš-

je cene nekaterih pridelkov in delno tudi boljše produktivnost. Zaradi heterogenosti proizvodnje je vpliv posameznih faktorjev težko oceniti.

Dohodek		(v 000 din)	
TOZD	1974	1975	Indeks
Kmetijstvo	41.371	47.645	114
KZ Maribor	4.073	6.243	153
Gozdarstvo	4.004	4.410	110
Skupaj:	49.448	52.298	118

Dohodek se je povečal za približno enak odstotek kot celotni dohodek, značilno pa je, da se je v TOZD Kmetijstvo in v Gozdarstvu povečal manj kakor celotni dohodek, v KZ Maribor pa občutno bolj — za 53 %.

Poprečni mesečni neto oseb-

ni dohodki so bili za 27 % višji kakor v letu 1975. Najbolj so se povišali v Gozdarstvu in sicer za 31 %, v Kmetijstvu za 29 %, v KZ Maribor pa le za 7 %. Rast osebnih dohodkov je nekoliko višja kakor rast celotnega dohodka in dohodka.

2. Finančni rezultati posameznih TOZD

TOZD	1974	1975	Razlika
Kmetijstvo	+781.573	— 456.706	—1.238.279
KZ Maribor	—202.040	+1.172.086	+1.374.126
Gozdarstvo	+792.683	+783.876	— 8.807
Skupaj:	+1.372.216	+1.499.256	+ 127.040

TOZD Kmetijstvo je zaključila poslovno leto 1975 z izgubo. Izguba je nastala predvsem v živinoreji in ribištvu, druge dejavnosti so dosegle zadovoljive oz. nekatere zelo ugodne poslovne rezultate. KZ Maribor je občutno izboljšala poslovni uspeh. Gozdarstvo je doseglo približno enake rezultate kot lani. Rezultate posameznih panog, razne fizične pokazatelje in problematiko poslovanja podrobno obravnavajo poslovna poročila posameznih TOZD.

Razmerje med terjatvami in obveznostmi 31. 12. 1975 je bilo zelo neugodno, saj so kupci dolgovali 19.378.281 din, obveznosti Agrokombinata do dobaviteljev pa so znašale 7.410.350 din.

Sapač Franc

Mednarodni praznik žensk v TOZD Mlekarna Ptuj

Dne 7. marca 1976 je bilo 22 zaposlenih žensk iz TOZD Mlekarnice v Ptuj od vseh 25 sodelavk v dvorani pri »Novem svetu« na skromni pogostitvi, ki jim jo je pripravila Osnovna organizacija sindikata TOZD Mlekarnice. Izmed moških članov kolektiva je bil na pogostitvi s sodelavkami samo direktor Janez Vrečer.

Prejšnja leta je pripravila ženskam iz TOZD Mlekarnice Ptuj program za 8. marec Osnovna šola Toneta Žnidariča kot sosed Mlekarnice. Letos sindikalna organizacija za to ni dala pobude.

Razveseljiva je obljuba sodelavcev v TOZD Mlekarnici, da bodo vse dni v letu upoštevali sodelavke na delovnih mestih kot enakovredne in sposobne delovne in samoupravljalne moči z moškimi. Vsakodnevno bo prizadevanje vseh članov kolektiva, da se bodo sodelavke na delovnem mestu prijetno počutile in da bodo z veseljem opravljale svoje naloge. Tudi njihovi uspehi so občuten prispevek k prizadevanjem za vsestranski napredek TOZD Mlekarnice in v skrbni, da dobijo potrošniki kvalitetno mleko in mlečne izdelke kot del važne in zdrave prehrane.

Na pogostitvi je bilo prav prijetno razpoloženje, saj je k temu tudi prispevalo že praznično vzdušje v kolektivu, ki je ostalo enako tudi naslednji dan, na sam mednarodni praznik žensk — 8. marec.

J. V.

Priprave „Košakov“ na kapacitete nove klavnice

(Nadaljevanje s 4. strani)

če hočemo doseči cilje perspektivnega plana razvoja v letih 1976 — 1985. Dosedanji napori so pokazali na težave, ki so različno vplivale na razvoj živinoreje v TOZD in v kooperaciji ter pri zasebnikih iz-

ven kooperacije. Zato je tudi razumljiva resna prizadevnost »Košakov«, da bi našle nove klavniške kapacitete v mariborski regiji zagotovila za potrebne surovine, za zaupanje živinorejcev v svoje delo in dohodek iz napredka živinore-

je, vsi skupaj pa občutek, da je bil perspektivni plan razvoja za čas 1976—1985 zasnovan na zaupanju v stabilnost proizvodnje in tržišča v prihodnje in v gotovost, v stabilnost cen.

J. V.

Udeleženci posvetovanja v Košakih

„Košaki“ TMI Maribor v 1975

Poslovno leto 1975 smo pri »Košakih« zaključili z velikim nezadovoljstvom. Pričakovali smo, da bo ostalo vsaj nekaj tudi za osebne dohodke, to tem bolj, ker so ob ugodnem zaključku poslovanja meseca oktobra preteklega leta bile dane ugodne napovedi tudi za nadaljnje poslovanje. Tako pa se je na seji delavskega sveta dne 27. februarja 1976 ugotovilo, da delavski svet pravzaprav nima več kaj deliti, saj od 2.878.000.— din ostanka dohodka ni ostalo niti dovolj za potrebe sklada skupne porabe (regresi za dopuste, odpravnine, obletnice in drugo).

Klavern zaključek leta je dal marsikomu misliti, ali smo v »Košakih« zares tako slabo poslovali? Zaradi tega so strokovne službe podjetja izdelale posebne analize, iz katerih je razvidno celotno poslovanje podjetja ter urejene dobre in slabe strani. Da bi naše pokazatelje še podkrepili, smo pogledali tudi podatke sorodnih podjetij mes-

ne stroke, jih primerjali s svojimi ter na ta način ugotovili, kje smo v redu gospodarili in kje slabše od drugih.

Čeprav od celotnega poslovanja ni ničesar ostalo, niti za poslovni sklad, kaj šele za osebne dohodke, je iz podatkov razvidno, da le nismo tako slabo poslovali, kakor kaže na prvi pogled. Poglejmo podatke:

(v tisoč din)

	1974	1975	Indeks
1. Celotni dohodek	229.322	279.906	122
2. Materialni stroški (porabljena sredstva)	201.677	245.190	122
3. Doseženi dohodek	27.645	34.716	126
4. Osební dohodki	18.160	25.142	138
5. Zakonske in pogodbene obvez.	5.349	6.696	125
6. Ostanek dohodka	4.136	2.878	69

Doseženi dohodek je naraščal hitreje kakor celotni dohodek, kar za 4 % kljub temu, da je zmanjšan za terjatve s prekoračenim zakonskom rokom in za nesklajene terjatve, za skupno 1.383.659.— din. Glede na to pa je ostanek dohodka manjši. Ta denar ni izgubljen, saj ga je po

najnovejših predpisih, ko bo izterjan, potrebno preknjižiti v korist poslovnega sklada za obratna sredstva.

Tudi fizični obseg proizvodnje je v glavnem dosežen in ponekod tudi presežen, kakor kažejo naslednji podatki:

(v tonah)

	Realiz. 1974	Plan 1975	Realiz. 1975	Indeksi 75/74	75/plan
Klobasni izdelki	2.199	2.581	2.490	113	96
Sušeno meso	458	570	584	127	102
Mast	273	287	294	107	102
Goveje meso	2.899	2.056	2.991	103	145
Telečje meso	118	117	278	235	237
Svinjsko meso	1.256	1.050	1.383	110	131
Drugo	386	—	347	—	—
Vsega	7.589	—	8.367	—	—

Plan klobasnih izdelkov ni izpolnjen, ker je bil v II. polletju 1975 prvotni plan proizvodnje rebalansiran navzgor, vendar prepozno. Kljub temu nam že primerjava proizvodnje leta 1975 z letom 1974 zelo mnogo pove, saj ni niti ene postavke z negativnim indeksom.

Iz tega lahko sklepamo, da so pri tem vmes neustrezne cene, tako pri nabavi živine ali pri prodaji izdelkov. Poglejmo podatke leta 1975, v primerjavi z letom 1974:

— Pri govedu I., govedu za pre-delavo in odojkah, se cene niso povečale. Pri teletih so se pa cene povečale za 9 %; pri svinjah za 8 %.

— Prodajne (kakor seveda tudi nabavne) cene mesa in mesnih izdelkov se v našem že ustaljenem obračunu odražajo v koeficientu podjetniške marže, ali kratko, v koeficientu ekonomičnosti. Le-ti so bili v primerjavi z letom 1974 v indeksih naslednji:

goveje meso	103
telečje meso	95
svinjsko meso	99
klobasni izdelki	101
suhomesnati izdelki	100
topljeni mast	112
piščanci	99
trgovsko blago	97

Kratko rečeno: pri svinjah, teletih, piščancih in pri trgovskem blagu smo imeli slabši zaslužek kakor leta 1974, pri govejem mesu, klobasnih izdelkih in topljeni masti je bil zaslužek nekoliko boljši kot leta 1974, pri suhomesnatih izdelkih pa enak.

Prek trgovske mreže smo leta 1975 prodali 678 ton mesnih izdelkov, 1.617 ton svežega mesa, 226 ton perutnine in 33 ton

raznega trgovskega blaga. Prodajalne so v globalu skozi vse leto (razen v oktobru) poslovale z izgubo in ob koncu leta izkazale 290.198.— din izgube. Izguba se je pojavila v 22 prodajalnah, a le v 6. prodajalnah je bil uspeh pozitiven. Glavni vzrok izgub je iskatí v pomanjkanju blaga v določenem času. Nekatere vrste mesa se namreč večkrat bolje prodajo na Primorsko kakor v naših lastnih prodajalnah. Zaradi pomanjkanja odstopamo meso na najbolj ugodna tržišča.

Tržnica Velenje je v letu 1975 poslovala nekoliko boljše kot preteklo leto, vendar je kljub temu zaključila poslovno leto 1975 z (veliko) izgubo v znesku

970.784.— din. Polovico izgube, tako za leto 1974, kakor tudi za leto 1975, je pokríl KK Ptuj, čeprav za medsebojne odnose še ne obstoja nikakršna pogodba.

Zaključni račun za leto 1975 bi bil precej boljši, če ne bi bilo prej navedenih izgub v posameznih delovnih enotah. Kljub temu pa ugotovimo ob primerjavi z drugimi podjetji naše stroke, da smo na splošno dobro gospodarili. Za prihodnje leto naj nam bodo naše slabe točke v opomin, da poslovanje še izboljšamo in da tudi do sedaj pasivne dejavnosti aktiviramo, kajti v letu 1976 se nam ne obeta boljša situacija na tržišču.

Ivan Rotman

Kako so 1975 poslovale TOZD, združene v KK Ptuj

V KK Ptuj smo ustvarili v letu 1975, v primerjavi z letom 1974, za 22 % večji celotni dohodek. Znesek porabljenih sredstev smo povečali za 22 %, doseženi dohodek za 24 %, razliko realizacije za 26 %, ustvarili pa smo za 32 % manj ostanka dohodka za sklade kot v istem obdobju lani. Z izgubo ni končala poslovanja nobena od TOZD, vendar pa so v večini TOZD rezultati poslovanja slabši kot so bili v preteklem letu.

Razlogi so znani, zato menimo, da o njih ni potrebno ponovno pisati.

Slabe vremenske razmere in nesklajene cene so sigurno precej vplivale na rezultate. Smelo trdimo, da bi lahko z večjo disciplino in boljšo organizacijo dela dosegli boljše uspehe. Predlog delitve dohodka in ostanka dohodka je bil sestavljen v skladu z zakonskimi predpisi ter samoupravnimi akti, sprejetimi na zborih delavcev in je bil od 23. februarja v razpravi in potrditvi delavcev v TOZD.

O tem, kako se deli dohodek, smo pisali v internih sredstvih obveščanja, sestavili pa smo tudi posebno informacijo, ki bi naj bila v pomoč pri razpravah o predlogu delitve tako, da bi bil predlog delitve razumljiv slehernemu delavcu. Nujno je ponovno poudariti tako, kot že večkrat doslej, da niso rezultati poslovanja tekočega leta v celoti primerljivi z rezultati poslovanja v preteklem letu in to zaradi spremenjene tehnike obračuna. V letu 1974 smo namreč pokrivali nekatere od zakonskih obveznosti iz dohodka, v letu 1975 pa v skladu z zakonskimi določili iz ostanka dohodka. Isto velja tudi za zneske, ki smo jih morali izločiti po sprejetih sporazumih, za namene, določene s samoupravnimi sporazumi.

Ugotavljamo, da smo poslovali kljub temu, da smo dosegli za

26 % večjo razliko realizacije kot lani, v letu 1975 manj uspešno. Da je tako, vidimo iz primerjave zneskov, ki smo jih namenili v tekočem in preteklem letu za razširjeno reprodukcijo.

Tako smo namenili v enem kot v drugem letu iz sredstev ustvarjene razlike realizacije del sredstev za izplačilo razlik do obračunskih osebnih dohodkov, za plačilo obveznih posojil v breme poslovnih sredstev, za rezervni sklad, za sklad skupne porabe in za poslovni fond, smo pa v poslovni fond namenili v letu 1975 precej manj sredstev kot v letu 1974.

Ta podatek je zaskrbljujoč, ker nismo vložili v poslovni fond niti toliko sredstev, da bi pokrili znesek, za katerega se je povečalo stanje poprečnih zalog, kar je imelo za posledico zmanjševanje investicijske sposobnosti naših TOZD.

Zaradi tega bomo imeli težave pri realizaciji programa investicijskih vlaganj, ki pa ga bomo morali kljub vsemu v veliki meri realizirati, če hočemo izpolniti določila resolucij za leto 1976.

Kako so 1975. poslovale TOZD, združene v KK Ptuj

(Nadaljevanje s 6. strani)

Močno so se povečali zneski pogodbenih obveznosti in to predvsem na račun višjih obrestí od kreditov in zavarovalnih premij.

Zakonske obveznosti so se povečale le za 15 %, vendar zaradi razlogov, ki so v tem poročilu že navedeni, ta podatek ni primerljiv.

Poprečni bruto OD na PNKD smo povečali za 29 %, kljub temu pa so naši OD še vedno izpod republiškega poprečja.

Poprečno uporabljena OS smo povečali na 25 %, poprečno uporabljena obratna sredstva pa za 20 %. Na 100 din porabljenih sredstev smo v letu 1974 ustvarili 125 din celotnega dohodka, v letu 1975 pa 126 din.

Na zaposlenega smo ustvarili v letu 1974 336.003 din celotnega dohodka in 67.713 din dohodka, v letu 1975 pa 392.059 din celotnega dohodka in 79.971 dohodka.

Rentabilnosti prometa v letu 1975 nismo povečali, saj smo v tem letu ustvarili ravno tako kot v letu 1975 na 100 din celotnega dohodka 20 din dohodka.

Poslovni fond smo povečali za 78 % in to predvsem na račun revalorizacije osnovnih sredstev. Iz ostanka dohodka smo namenili v poslovni fond le din 5.059.782. Pretežni del tega zneska pa je namenjen za obvezna posojila kot so: posojilo za hitrejši razvoj gospodarsko neodvisno razvitih republik in AP

Kosovo in posojilo skupnim rezervam gospodarskih organizacij.

Tako kot vsa leta doslej smo tudi v letu 1975 obračunavali amortizacijo po pospešenih stopnjah. V letu 1975 smo obračunali za 20.244.140 amortizacije, od tega za din 5.439.090 po pospešenih stopnjah. Za ta znesek smo toraj že med letom povečali poslovni fond.

Terjatve do kupcev smo znižali za 11 %, odpis terjatev do kupcev pa povečali v primerjavi stanju v istem obdobju lani za 179 %.

Zaloge smo povečali za 34 % in za toliko znižali investicijsko sposobnost podjetja.

Ob koncu lahko ugotovimo, da z rezultati poslovanja ne moremo biti zadovoljni. V letu, ki je pred nami, bomo morali delati boljše, s tem pa ne želimo povedati, da smo v letu 1975 delali slabo.

Leto 1976 je namreč leto, ko bomo pričeli izvajati vrsto novih predpisov, ki bodo uvedli finančno disciplino na vseh področjih vzpostavljanja medsebojnih dolžniško upniških razmerij. O tem, kako bo izvajanje zakona v praksi, smo že seznanjeni.

Smatramo pa za potreben ponovni poudarek, da ne sme biti v našem podjetju delavca, ki ne bi poznal določil pravilnika Kmetijskega kombinata Ptuj za izvajanje Zakona o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev in poslovanju, ki je tedni v razpravi v vseh TOZD našega podjetja. Ne sme pa biti tudi nobenega med nami, ki teh določil ne bi dosledno izvajal.

Marija Magdalenc

čiti pred plesnijo. Pred uporabo mora sod oprati.

V kleti vodijo kartoteko, v katero mora kletar zapisati: kdaj je bilo vino pretočeno, iz katerega v kateri sod, navedi mora količino pretočenega vina in datum pretoka. Kartoteko pregleduje glavni kletar Viktor Hedžet.

Kletarjeva dolžnost je tudi, da s pokušnjo vina ugotovi morebitno bolezen vina in to takoj sporoči glavnemu kletarju.

Pri pretoku mošta oziroma vina mora paziti, da se sorte med seboj ne pomešajo.

Se in še bi lahko naštevali zadolžitve, ki jih kletarji imajo. Iz vsega tega vidimo, da je delo kletarja porazdeljeno skozi vse leto.

V kleti TOZD Kletarstva »Slovenske gorice« v Ptujju je zaposlenih 10 kletarjev. Glavni kletar Viktor Hedžet vsako jutro razdeli delo med kletarje.

Jakob Trafela nam je povedal, da stanuje v kombinatovi hiši v Ljubstavi. Hiša je že močno dotrajana in njegova želja je, da bi jo adaptiral in naredili vodovod, saj mora nositi s puto pitno vodo 500 m.

Zaradi oddaljenosti doma od delovnega mesta je vezan na prevoz s avtobusom, za kar pa porabi precej časa. Kljub prevozu pa prihaja na delo točno.

Jakob Trafela je tudi član delavskega sveta TOZD iz skupine kletarjev, saj je iz vsake organizacijske skupine TOZD (skupne službe, klet,

(Nadaljevanje na 8. strani)

OBISK NA DELOVNEM MESTU

Kletar Jakob Trafela

Tokrat smo obiskali na delovnem mestu Jakoba Trafela, kletarja v kleti TOZD Kletarstvo »Slovenske gorice« pri Kmetijskem kombinatu Ptuj.

Da smo se odločili prav za Jakoba — Jakeca Trafela, kot ga kličejo njegovi sotovariši, predvsem zaradi tega, ker je Jakec zaposlen na delovnem mestu kletarja že od leta 1957, najprej pri takratni Vinarski zadrugi, z njeno pripojitvijo pa pri Kmetijskem gospodarstvu Ptuj in nato s pripojitvijo pri Zadrugnem trgovskem podjetju Slovenske gorice. Leta 1962 se je združeno trgovsko podjetje pripojilo v Kmetijski kombinat Ptuj.

Jakob Trafela

Leta 1963 je Jakob Trafela v podjetju delal kvalifikacijo in pri tem dobil naziv kvalificirani kletar.

Zanimalo nas je delo kletarja in prosili smo ga, da nam o svojem delu pove kaj več. Povedal nam je, da je kletarsko delo težko, odgovorno in zdravju škodljivo, saj delajo kletarji v temi, v večni vlagi, v plinih, na trdi podlagi, torej pod izredno težkimi pogoji.

V jeseni, po trgatvi sodeluje pri odkupu mošta od delovne enote in od kmetov — kooperantov. Pri tem opravi lu je kletarjeva dolžnost, da prevzame mošt iz stiskalnice v sode, kjer se mošt razluži in ga odpeljejo v klet TOZD Kletarstvo »Slovenske gorice« v Ptuj.

Jakob Trafela nam je povedal, da je njegova glavna naloga sodelovanje pri pretoku mošta iz sode v sod. Prvič pretoči mošt zaradi tega, da se mošt škisti. Drugi pretok vina izvrši konec meseca januarja oziroma v začetku februarja. Pri pretoku mora paziti na to, da je sod čist in in da pretok vina poteka v redu. Sod očisti s pritiskom vode, nato sod zapre in ga žvepla.

Tretji pretok vina je ob koncu meseca marca oziroma v začetku aprila, ko se izvrši tipizacija vina, pri kateri celotno količino vina ene sorte zberejo v cisterno. Zbrano količino vina škistijo na posebnem filtru. S filtra potuje vino v polnilnico. Za vsa navedena opravila je zadolžen kletar.

Dolžnost kletarja je, da po izpraznitvi vseh sodov v zalozni kleti pripravi sode za nove količine mošta. V primeru okvare oziroma dotrajnosti sodov je dolžan opozoriti sodarje, da odpravijo morebitne pomanjkljivosti.

Sode mora kletar žveplati vsake tri mesece, da jih zaš-

OBRAZ MEŠALNICO MOČNIH KRMIL V TOZD KMETIJSTVO AGROKOMAINATA MARIBOR

V stari stavbi, v kateri je nekoč bil Intesov mlin, ima svoje prostore obrat Mešalnica močnih krmil Agrokombinata Maribor. Glavna dejavnost mešalnice je proizvodnja krmil za lastne potrebe in za prodajo drugim odjemalcem, ki se ukvarjajo s preprodajo ali za lastno uporabo. Največji odjemalci krmil sta kmetijski zadrugi Vuzenica in Prevalje ter TOZD KZ Maribor.

VRSTE KRMIL

Proizvajajo krmila za prašiče, govedo in piščance. Za prašiče proizvajajo osem vrst, za perutnino šest vrst in za govedo sedem vrst krmil.

Krmila pakirajo v 50 kg vreče, razen krmila za piščance, ki jih pakirajo na željo kupcev 10 oziroma 20 kg vreče. Vrste krmil se ločijo zlasti po obliki vzreje, ki jo hočemo doseči, po namenu ali gre za vzrejo oziroma pitanje in prilagoditvi krmila letnemu času.

Glede konkurenčnosti cen

krmil nam je upravnica obrata Rezika Sajevec povedala, da so cene krmil v glavnem enake kot v drugih mešalnicah v Sloveniji, kljub temu, da so proizvodni stroški zaradi zastarelosti obrata višji. Delavci, zaposleni v obratu, delajo v izredno težkih delovnih pogojih, saj je večina opravil ročnih, kar otežkoča delo, produktivnost pa je s tem manjša.

SUROVINE

Surovine za krmila so v glavnem žitarice, ki so domačega izvoda:

Rezika Sajevec

Druge surovine za krmila, kot so soja, ribja in mesna moka, so v glavnem iz uvoza. Uvažajo pa jih Univit Ljubljana. Vse druge antibiotične dodatke kupujejo pri Emoni Ljubljana, delno pa tudi pri Plivi Zagreb.

NAČIN DELA V MEŠALNICI

Če opišemo le karakteristične značilnosti proizvodnje v mešalnici lahko rečemo, da se v prostoru, kjer je glavni mlin (meljejo se vse surovine), nahaja knjiga receptur, v katero se vpisuje vsaki dan nova vsebina krmil, ki jo želijo zmešati in ki mora imeti kvaliteto po predpisih.

Zrnje korusa vsuje delavec v glavni jašek, po katerem pada korusa v prostor, v katerem se zrnje zmleje. V jašku se dodajo tudi druge surovine v zrnju. V nasprotni jašek pa se dodajo vse nadaljnje surovine, kot so ribja in mesna moka ter drugo.

Vse to steče v poseben silos, ki ga imenujejo kašta, iz katere vsa ta zmes v dveh urah temeljitega mešanja izteče v nasprotno kašto in se nato preko avtomatske tehnice polni v natron vreče. S tem je pripravljeno krmilo za prodajo in uporabo.

DELOVANJE OBRATA JE OTEŽKOČENO

Celotno poslovanje obrata mešalnica močnih krmil je otežkočeno, predvsem zaradi nefunkcionalnosti objekta, ki je zelo dotrajan. Zaradi zastarelosti strojev je delo povezano z velikim številom fizične delovne sile, ki dela v neurejenih in težkih pogojih, saj so delovni prostori mrzli.

NAČRTI ZA PRIHODNOST

V Agrokombinatu Maribor že dalj časa razmišljajo o gradnji nove mešalnice močnih krmil. Za to je že predvidena lokacija ob novih silosih na Tezmem. Vendar zaradi težke finančne situacije po mnenju Rezke Sajevec že v letu 1976 ni pričakovati, da bi začela gradnja mešalnice.

V OBRATU ZAPOSLENA VEČINA ŽENSK

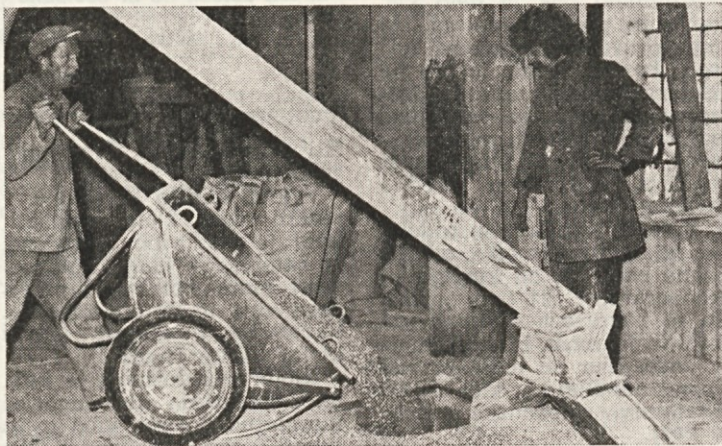
V obratu mešalnice močnih krmil je zaposlenih 31 delavcev, nekaj celo delavcev, ki so zaposleni za krajši delovni čas. V mešalnici so zaposleni: upravniki, dva delovodja, skladiščnik, administrator, 2 vratarja, 24 pa je delavcev, ki delajo v dveh izmenah. Skoraj 50 odstotkov je žensk, čeprav je narava dela takšna, da delo ni najbolj primerno za ženske, saj morajo dvigati tudi bremen nad 50 kg. Ženske zaposlujejo predvsem zaradi tega, ker moških delavcev ne dobijo dovolj. Ker je delo težko, (ropot, prah, mraz) je odstotek bolniškega staleža izredno visok.

DRUŽBENA PREHRANA

V obratu mešalnica močnih krmil nimajo organizirane družbene prehrane, saj nimajo prostora za ureditev kuhinje in jedilnice, vendar (kljub temu razmišljamo o rešitvi tega problema).

Ob koncu obiska nam je upravnica obrata Mešalnice močnih krmil povedala, da z velikim trudom uspeva zaposlenim v mešalnici opravljati svoje delo v redu in brez застоjev.

M. P.

Jašek za koruso

koruza, ječmen, oves in ostale žitarice. Nekatere žitarice nabavljajo v Banatu.

Tone Koroša, vodja maloprodaje v mešalnici

Kletar Jakob Trafela

(Nadaljevanje s 7. strani)

polnilnica, transport, servisna dejavnost in maloprodaja) zastopan po en član. Zraven tega, pa je tudi član odbora civilne zaštite pri Kmetijskem kombinatu Ptuj.

Kljub temu, da delajo kletarji v težkih pogojih dela, nam je Jakob Trafela povedal, da je zdrav in zaenkrat še ni imel kakšne večje bolezn.

Ob koncu našega razgovora, smo Jakoba Trafela vprašali, katero vino, ki ga imajo v kleti, je po njegovem okusu najboljši in bi ga priporočal tudi drugim. Odgovoril je, da so po njegovem mnenju najboljša naslednja vina: rimljan, laški in renski rizling, sauvignon, haložan in pater kletar.

Na svojem delovnem mestu je Jakob Trafela zadovoljen in tudi mi mu želimo še vnaprej veliko delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva. M. P.

PREDSTAVLJAMO VAM:

RESTAVRACIJO GROZD V LENARTU

Restavracija Grozd je vključena poleg gostišča Črni les ter dveh gostiln v Cerkvonjaku in Gradišču in dveh trgovin v TOZD gostinstvo in trgovine Agrokombinata Lenart. Vodja TOZD je Franc Kovačič, ki je povedal, da je dve tretjini prometa od gostinske dejavnosti in le ena tretjina od trgovin. Plan prometa je bil v TOZD presežen za približno 9 odstotkov, v primerjavi z letom 1974 pa za približno 25 odstotkov.

tarstvu »Slovenske gorice« v Ptuj.

NUJNO JE POVEZOVANJE GOSTINSKE DEJAVNOSTI

Po mnenju vodja TOZD Franca Kovačiča bi bilo nujno gostinsko dejavnost v Lenartu razširiti. Prav bi bilo, da se povežejo druge gostin-

stavraciji Grozd v načrtu adaptacije kuhinje in ureditev sanitarijev ter preureditev sedanje kmečke sobe v jedilnico.

USPEHI ZAPOSLENIH

V preteklem letu je glavna kuharica restavracije Grozd Jožica Kukovec sodelovala s svojim izdelkom (telečji hrbet) na kulinarčni razstavi v Mariboru in dosegla lep uspeh. V letošnjem letu pa bo sodelovala na kulinarčni razstavi natakara s pogrinjkom, prav tako iz restavracije Grozd.

DELOVANJE OO SINDIKATA

V okviru TOZD gostinstvo in trgovine deluje osnovna organizacija sindikata. Predsednica OO je poslovodkinja restavracije Grozd Zorica Holc, ki je povedala, da je sindikalna organizacija aktivna. V preteklem letu je organizirala izlet na Bled, kjer so si udeleženci izleta ogledali gostinske lokale na Bledu in v Bohinju.

V letošnjem letu pripravlja sindikalna organizacija ogled kmečkega turizma na Gorenjskem. Osnovna organizacija mladine še ni zaživela, čeprav je v restavraciji Grozd zaposlena večina mladih ljudi.

POVEZAVA Z AVTOBUSNO POSTAJO

Ker se restavracija nahaja v neposredni bližini avtobusne postaje v Lenartu, jo obiskujejo tudi potniki in šoferji avtobusov. Šoferjem nudijo v restavraciji Grozd kavo po nižji ceni kot je določena. Na ta način so pritegnili šoferje in potnike, da obiščejo restavracijo Grozd.

M. P.

Na desni v delu kolektiva restavracije Grozd poslovodkinja Zorica Holc

V tem sestavku želimo bralcem predstaviti le restavracijo Grozd. Zorica Holc, poslovodkinja restavracije že več kot eno leto, nam je povedala naslednje:

»Restavracija nudi gostom tople (malice, abonentska kosila) in mrzle obroke, alkoholne in brezalkoholne pijače.

DRUŽBENA PREHRANA

V restavraciji imajo organizirano družbeno prehrano delavci skoraj vseh organizacij v Lenartu, predvsem tistih organizacij, ki so v neposredni bližini restavracije. Dnevno pripravljajo več kot 300 malic in 50 abonentskih kosil.

NOCITVENE ZMOGLJIVOSTI

V restavraciji je za nočitev urejenih šest sob, s trinajstimi ležišči. Sobe so stalno zasedene, največkrat jih zasedejo delavci, ki delajo pri gradnji objektov v Lenartu. Poleg teh gostov, ki stanujejo v restavraciji tudi več mesecev, zasedejo sobe posebno v času lovske sezone tudi lovci, predvsem Italijani.

KADROVSKA ZASEDBA

V restavraciji je zaposlenih 16 delavcev, od tega poslovodkinja, pet natakarijev, štiri kuharice, dve čistilki in štirje učenci. Po mnenju poslovodkinje je to število zaposlenih dovolj za nemoteno delo. Vendar so zelo redko vsi na delovnem mestu, saj je pre-

cej izpadov ravno zaradi bolniške, porodniškega dopusta in zaradi kakšne druge odsotnosti.

NABAVA ŽIVIL IN PIJAČ

Glede nabave pa nam je Zorica Holc povedala, da nabavljajo meso v svoji mesnici v Lenartu, vsa druga živila pa pri Vemi Maribor.

Zgane pijače nabavljajo pri Talisu Maribor in Petoviji Ptuj, vina pa pri TOZD Kle-

ske TOZD v okviru SOZD. To bi vsekakor bilo koristno pri širjenju gostinske dejavnosti v Lenartu. V kolikor ne bo prišlo do povezave v okviru SOZD, bo TOZD gostinstvo in trgovine morala iskati podobne rešitve z drugimi gostinskimi podjetji v mariborski regiji in izven nje.

NACRTI ZA LETOSNJO LETO

V letošnjem letu imajo v Restavraciji »Grozd« v Lenartu

Šofer Maks Murko

Tokrat smo se odločili, da obiščemo TOZD transport — servis Agrokombinata Lenart in zaprosimo enega izmed šoferjev, da nam pove nekaj misli iz svojega dela.

Odločili smo se, da za pogovor prosimo Maksa Murka, šoferja, ki je zaposlen v TOZD od leta 1974. Pred tem je bil šofer v Mariborski livarni.

Maks Murko vozi kamion na medkrajevnih relacijah. S tovornjakom prevaža različno blago, v jeseni in spomladi sadje, krmila, umetna gnojila in gradbeni material.

Blago prevaža v glavnem za Agrokombinat Lenart, večkrat pa tudi za druga podjetja.

Vsako jutro, preden začne vožnjo, dobi razpored voženj za tisti dan. Razpored voženj sestavlja vodja obračunske enote Anton Krajnc.

Delovni čas šoferja traja včasih celi dan, odvisno od prometa. Ko nima voženj, večkrat pomaga tudi mehaniku pri popravilu kamiona. Avtomobile popravljajo v servisni delavnici TOZD. V primeru večje okvare na poti pokliče Maks Murko servisno delavnico in terenskega mehanika, ki odpravi nastalo napako. Če je v primeru okvare kamiona zelo oddaljen od TOZD, koristijo tudi usluge drugih servisnih delavnic.

Zanimalo nas je, ali se mu je na vožnji kdaj pripetila kakšna večja nezgoda? Maks Murko nam je povedal, da zaenkrat še ni imel večje nezgode in želimo mu, da je tudi v bodoče ne bi imel.

Šoferji zaposleni v TOZD transport — servis se dnevno bolj malo srečujejo, predvsem

Maks Murko

zaradi različnega razporeda voženj.

Po mnenju Maksa Murka je poklic šoferja sicer naporen, vendar se na delovnem mestu dobro počuti. V primeru večje okvare vozila, ko napake ne more odpraviti v kratkem času, koristi v tistem času letni dopust oziroma nadomestila odsotnega šoferja. Tudi v času našega obiska je Maks

Murko nadomeščal šoferja, ki je v bolnišnici in vozi tovornjak za živino.

Tovornjak s katerim vozi Maks Murko je že amortiziran, zato bi ga bilo po njegovem mnenju potrebno čim prej zamenjati.

Maksu Murku želimo srečno vožnjo, z željo, da bo kmalu vozil novi tovornjak.

M. P.

Naši učenci

Štefan Malek se je izučil za mesarja

Štefan Malek (16) iz Zg. Voličine št. 107 je iz šestčlanske kmečke družine. Je tretji izmed štirih Malekovih otrok. Strokovno se je usposobil za redno delo v živilski stroki. Veseli ga delo v mesni industriji »Košakov« TMI Maribor, kjer se je izučil za mesarja — klavničarja. Od 3. marca 1976 je že zaposlen na ustreznem delovnem mestu. Učno dobo in šolanje je končal 30. marca 1976. V tej stroki in podjetju namerava ostati in bo delo rad in z uspehom opravljal.

Štefan Malek

Oče Franc Malek in mati Štefka gospodarita na posestvu petih hektarjev zemlje. Doslej sta skrbela za sina Štefana in za hčerko Majdo, učenko 3. razreda osnovne šole v Voličini. Zdaj jima ostane samo še skrb za Majdo, kakor sta skrbela za hčerko Mileno, sina Franca in Štefana, ki so hodili v šolo.

Štefan je dejal o sebi v razgovoru:

«Že v času osnovnega šolanja in dela doma me je veselilo praktično delo. Osemletko sem končal in se rad spominjam učiteljev in sošolcev. Prijatelj Zdravko Kurbus, učenec v »Košakih« že pred menoj, me je obvestil o razpisu za učence. Prijavi sem se in bil sprejet v »Košake« v 1974. Učno dobo in 4 mesečno šolanje v živilski poklicni šoli na Tezmem od septembra 1975 do 21. marca 1976 sem uspešno končal. Z izpitom na koncu učne dobe sem izpolnil še zadnji pogoj za kvalifikacijo mesar — klavničar in za redno zaposlitev v »Košakih«. Tu bom tudi ostal, saj je blizu časa dela v novih industrijskih objektih »Košakov« v Sloveniji vasi.

PRAKSA IN TEORIJA

Od začetka učne dobe do začetka šole sem delal v razsekovalnici. Mojster Marjan Golež nas je naučil vseh posebnosti bodočega poklica. Delal sem tudi v klavnicij pri predpostavljene Francu

Podmilšku. V učni dobi se je potrebno prilagoditi delu v več oddelkih. Po končani šoli zopet delam v klavnicij. Ocenim o praktičnem delu sem dobil od mojstra Marjana Goleža. Ta ocena je bila sestavni del ocen v učni dobi.

Na delovno mesto prihajam iz Zg. Voličine. Od tam moram ob 4.30 uri. Do avtobusa imam pol ure. Delati začnem ob 6. uri. Ob desetih je brezplačna malica v skupni jedilnici za vse zaposlene. Delo končam ob 14. uri. Mesečna nagrada je znašala od 580 do 720 din, k temu pa sem dobil še regres za dopust. V počitnicah sem ostajal doma. Z bratom Francem, ki je izučen za konstrukcijskega ključavničarja, je pa sedaj v JLA, stanujeva doma. Sestra Milena dela kot šivilja pri PIK-u v Lenartu. Vsi radi pomagamo doma pri kmečkih delih, lko je potrebno. Z bratom Francem tudi skupaj kupujemo. Kupila sva televizor, ki nam vsem krajša čas.

Med učno dobo nas je obiskalo 20 učencev iz našega letnika živilske poklicne šole oktobra 1975 Emonino klavnicio v Ljubljani. Nekaj smo sami prispevali za izlet, drugo pa je plačala šola. Upam, da bo tudi sedaj na delovnem mestu v »Košakih« kakešen strokovno poučni izlet.

Med mojimi sošolci so odšli nekateri v srednjo tehnično in druge šole, več pa jih je na raznih delovnih mestih v Mariboru in drugod po Sloveniji. Več deklet se je izučilo za frizerski in druge poklice. Dobro se razumemo in se ve-

selimo snideni. Včasih se najdemo tudi na šolskem igrišču na tekmah.

STROKOVNO DELO IN DRUŽBENO UVELJAV. LJANJE

Zdaj se je začelo tudi za nas bivše učence leto resnega dela in vsega, kar ga spremlja. Morali se bomo zanimati za vsa dogajanja v »Košakih«, za njihov razvoj in napredek. Na sindikatu in drugod se bomo lahko oglašali kot mlajši sodelavci. Prav gotovo bomo pravilno ocenjeni, zlasti če se bomo v kolektivu, v družbeno-političnih organizacijah in v samoupravnih organih oglašali s koristno pobudo in predlogi. Mislim, da je pogoj za ugodno vzdušje v združenem delu skupaj z vestnim strokovnim delom tudi pogoj za uspehe »Košakov«.

J. V.

V SOBOTO,
24. APRILA 1976
OB 11. URI
V MOSTJE
PRI JURŠINCIH
PO POTEH
REVOLUCIJE

VODOVOD na Janžkem vrhu v Halozah pomembna pridobitev

V preteklem letu so bila zaključena dela na gradnji vodovoda na Janžkem vrhu v Halozah, ki so ga gradili uporabniki (štirje vaščani z Janžkega vrha).

Glavni pobudnik za gradnjo vodovoda je bil Leopold Rodošek, gozdni delavec, zaposlen pri TOZD Gozdarstvo pri Kmetijskem kombinatu Ptuj.

Želeli smo izvedeti, kako je prišel do zamisli o gradnji vodovoda. Tovariš Rodošek je povedal, da je že dalj časa razmišljal o napeljavi vodovoda na Janžkih vrh, saj je moral hoditi po vodo v grapo več kot 500 m daleč. Ni pa bila to samo njegova zamisel, temveč so o vodovodu začeli razmišljati tudi ostali vaščani.

Se predno so se odločili za napeljavo vodovoda, so mora-

li narediti novo električno napeljavo (dve fazi). Za gradnjo vodovoda so se odločili štirje vaščani: Jože Belšak, Jože Selinšek, Alojz Selinšek, Leopold Rodošek, pri tem pa jim je z gramozom in uslugami priskočil na pomoč tudi Kmetijski kombinat Ptuj.

Lani spomladi so pričeli z delom. Najprej so zbetonirali v grapi zajetje in naredili na najvišji točki zbiralnik z zmogljivostjo 16 m³ ter položili vode, ki tečejo od zbiralnika k potrošnikom. Uredili so si sodobno urejen vodovod, z avtomatsko napravo.

S tem, da so si na Janžkem vrhu napeljali vodovod, so storili velik korak, saj si je v teh težkih dostopnih haloških hribih težko predstavljati v hiši tekočo pitno vodo. Nekateri so si celo uredili kopalnice.

Leopold Rodošek nam je povedal, da se bodo na ta vodovod lahko priključili še

Kako in kje, bodo letovali delavci ptujskega kombinata

Želja, da bi čim več delavcev preživelo letni dopust na letovanju, bodisi na morju, v planinah ali v toplicah, je pri kombinatu iz leta v leto močno prisotna. Zato intenzivno delamo, predvsem zadnja leta, na razširitvi počitniških zmogljivosti. V letu 1975 smo povečali z nakupom 2 počitniških prikolic ter z najetjem prostih ležišč pri domu mariborskih komunalcev v Biogradu n./m., od 61 na 89 ležišč. V letu 1976 bodo delavci lahko letovali v Poreču, Biogradu n./m., Varaždinskih toplicah in v Crikvenici. Kljub vsemu pa je to število ležišč za 2000 članski kolektiv premajhno. Zato smo se v letu 1975 odločili sofinansirati izgradnjo počitniškega naselja za delavce v Nerezinah na Malem Lošnju. Tu bo kombinat zgradil postopno 120 ležišč za potrebe svojih delavcev. Zgrajeni bodo počitniški paviljoni z 4 oziroma 6 članske družine, s potrebnimi pritliklinami ter kuhinjo. Tako bo lahko vsak delavec brez izjeme poceni letoval z družino, ker si bo lahko pripravil potrebne obroke tudi sam ali pa bodo imeli možnost prehrane v restavraciji počitniške skupnosti. Gradnja je pričela že v tem mesecu in če bo po sreči, bodo imeli delavci že v sezoni 1976 na razpolago 40 ležišč ali 10 paviljonov.

Mislim, da to povečanje ne bo zadostovalo za potrebe delavcev v naslednjih letih. Iz leta v leto narašča kolektiv s pripojitvijo drugih delovnih organizacij, zato bo treba misliti na razširitev tudi v planinskih krajih in dati delavcem možnost rekreacije tudi v zimskem času.

Želimo si sodelovanja in skupnih vlaganj tudi z drugimi delovnimi organizacijami v SOZD; tako bi prišlo do tesnejšega sodelovanja med delavci, boljšega spoznavanja in pripadnosti v SOZD.

Ne smemo namreč pozabiti, da raste pripadnost organizacije

tudi z zavestjo kolektivnosti, ki se ne odvija le pri skupnih delih, pri skupnem upravljanju, temveč v tako veliki organizaciji kot je naša, tudi v skupnih vlaganjih in medsebojni solidarnosti na področju družbenega standarda.

Ne smemo pozabiti in zamenjati tistih skupnih vlaganj in nastopov, ki povezujejo ves kolektiv, pa čeprav se nam včasih zdijo nepomembne.

Tu imam v mislih srečanja delavcev SOZD, ne le na rekreativnem, temveč tudi na športnem in kulturnem področju.

Silva Gorjup

Rezervoar na Janžkem vrhu

drugi vaščani, saj je tekoče, pitne vode dovolj. Vsa dela so opravili sami, od kopanja zbiralnika, zajetja in vodov, do betoniranja in polaganja cevi.

Količino porabljene vode obračunavajo po števcu, znesek vodarine pa si delijo po porabljeni vodi.

Po mnenju upravnika delovne enote sadjarstvo — vinogradništvo Podlehnik Jožeta Križančiča je vodovod za te kraje izredna pridobitev, hkrati pa tudi spodbuda za druge, da si bodo v teh težko dostopnih krajih olajšali delo in veliko fizično obremenitev.

Ta vodovod pomeni tudi za Kmetijski kombinat Ptuj veliko pridobitev, saj porabijo velike količine vode zlasti pri škropljenju.

ŠE VODOVOD GORCA—DEŽNO

Drugi del vodovoda v Halozah je načrt za gradnjo vodovoda Gorca — Dežno. Sestavljen je že predračun, ki znaša 1,770.000 din, Približno 500.000

din bo v obliki posojila dala zavarovalnica Sava Maribor, okoli 200.000 din bodo prispevali uporabniki vodovoda, nekaj sredstev bo prispevalo Komunalno podjetje Ptuj, izkop in vsa zemeljska dela pa bodo prevzeli občani oziroma uporabniki. Dela bi se naj pričela že letošnje pomlad, tako, da bi bil vodovod končan že v jeseni. Zaradi narave tal bodo dela, posebno izkopi, izredno težka. Voda pomeni za te kraje veliko pridobitev, saj je nujno potrebna za rastlinsko proizvodnjo in za življenje človeka. V teh krajih primanjkuje predvsem pitne vode.

Pri gradnji vodovoda Gorca — Dežno bo sodeloval tudi Kmetijski kombinat Ptuj, ni pa še določeno, na kakšen način in v kakšni meri.

Vodovod bo tudi pomembna pridobitev za KK Ptuj, saj delujeta na tem območju dve TOZD — Haloški biser z gostiščem Gorca in TOZD Kmetijstvo. Zato bi bilo prav, da to akcijo podpremo.

M. P.

Dopisujte v „Našo pot“

LUDVIK TURIN

NALOGE IN PROBLEMI MLADEGA KOMUNISTA

Tovariš Tito je v svojem govoru dejal:

»Naloga mladih komunistov je, da se še naprej borijo za mlade ljudi. V Jugoslaviji so še vedno elementi, ki žele, da oddaljijo naše mlade ljudi od naše današnje resničnosti. Vaša naloga, naloga mladih komunistov je v tem, da o-mogočite vse tiste neprijateljske sile, ki žele naše mlade ljudi speljati s poti socializma. Zato ste vi mladi komunisti tisti, ki morete voditi trdno po poteh socializma našo mlado generacijo.

Vi morate biti prvi v izobraževanju naše mladine, v socialističnem duhu, v duhu znanosti Marxa, Engelsa in Lenina. Danes je zelo pomembno boriti se za vsakega mladince. Tako kot nekoč, se je treba na vsakem sestanku osnovne organizacije zveze socialistične mladine Slovenije (OO ZSMS) in osnovne organizacije zveze komunistov (OO ZK) vprašati, koga si navdušil za zvezo komunistov ali koga imaš na vidiku, da lahko postane član ZK. To pomeni, da je potrebno k takemu človeku pristopiti, se družiti z njim čim pogosteje, mu razjasnjevati najrazličnejše probleme, uporno, mesece in mesece. To bi pomenilo, da mora vsak član partije pripeljati v ZK po določenem času novega člana.

Članj ZK morajo biti povsod tam, kjer je najhuje, najtežje, povsod tam morajo pokazati drugim primer discipline, prijateljstva, samopožrtvovalnosti in hrabrosti. Najboljša lastnost mladega komunista je samokritičnost, strogost proti samemu sebi, proti svojim napakam in sprejemanju kritike drugih, če je seveda na mestu. Osnovna karakteristika komunistov je, da ne pade pred vsako težavo.

Komunisti niso članj neke privilegirane organizacije, ki naj komandira in opravlja. Od vsakega mladega komunista se zahteva, da dela na svojem osebnem dvigu znanja. Komunist, kjer koli deluje, ne sme nikoli za trenutek pozabiti, da je komunist.

V teh Titovih besedah je pravzaprav povedano vse. Mladi komunisti morajo biti humanisti. Nj potrebno, da je komunist psiholog. Dovolj je biti človek, imeti srce in čuti za ljudi. Potrebno se je znati vživeti v osebno življenje vsakega človeka in razumeti njegove težave, ker je vsak človek cel svet zase.

Mnogi člani ZK menijo, da so sami odgovorni za svoje

osebno življenje, vendar pozabljajo, da ZK mora računati z osebnim življenjem vsakega posameznega člana. Komunisti nismo asketi, pa vendar komunisti morajo imeti normo osebnega življenja. Človek je bitje, ki ima vse-mogoče slabosti. Tem slabostim se mora komunist zoperstaviti, premagati mora samega sebe. Boriti se proti svojim slabostim, ni lahka naloga, vendar za komunista ne sme biti pretežka.

Človek se mora vedno boriti s samim seboj, pred seboj mora imeti svojo zavest, ker je to eden izmed načinov izgraževanja samega sebe. Komunisti, posebej še mladi komunisti, se morajo v vsakdanji praksi stalno učiti in peljati to prakso v skladu z znanostjo marksizma, leninizma. Mladi komunisti se morajo boriti predvsem med mladimi ljudmi; predvsem se je treba angažirati pri zblizevanju delavske in šolske mladine. V šolskih klopeh smo še vedno priča neenakim življenjskim pogojem. Tu je potrebno neprestano pomagati pri spreminjanju te situacije. Priča smo mnogim malomeščanskim težnjam določenih struktur mladih ljudi itd.

KAJ PRAVZAPRAV POMENI BITI MLAD KOMUNIST?

Biti komunist ni lahko. Pripravljen mora biti, da se marsičemu odreče. Biti komunist, da si v prvi liniji boriš za napredek, za srečnejšo in boljšo bodočnost. Pomeni, da moraš znati preinagati samega sebe, posedovati socialistično moralno in imeti vizijo bodočnosti.

Manifest komunistične partije pravi: »Komunisti so v praksi najodločnejši del delavskega razreda v vseh deželah, tisti del, ki pelje gibanje vedno dalje in dalje. V teoretičnem pogledu imajo pred ostalo proletarsko množico to prednost, da poznajo pogoje, potek in splošne rezultate proletarskega gibanja. Komunisti nimajo nobenih ločnih interesov.

Statut ZK Jugoslavije pa pravi:

»Komunisti se bojujejo z močjo prepričevanja in argumentov, s prizadevnostjo, z doslednostjo in osebnim zgledom. Z ustvarjalnim, javnim in neposrednim delovanjem v samoupravnih organih družbenopolitičnih organizacijah. ZK omogoča aktivno in ustvarjalno vlogo štehernega člana«.

ZGODOVINSKA VLOGA ZK

Zgodovinska vloga ZK je v osvobajanju človeka in njegovega dela, vseh oblik izkoriščanja, zlorab in pritiskov, osvobajanje vseh političnih, ekonomskih, kulturnih in nacionalnih monopolov. Boj za resnično demokratične odnose v družbi, za nenehno humanizacijo odnosov med ljudmi, za premagovanje etastičnih, birokratskih in šovinističnih odnosov v družbi in za njeno preoblikovanje v samoupravno družbo socialističnih proizvajalcev, je osnovni cilj današnjega delovanja ZK in s tem pogoj za vodilno tehnopolitično in družbeno vlogo.

Pri tem dobiva osrednje mesto osebnost člana ZK, ki se z osebnim zgledom v okolju, kjer živi in dela, izhaja-joč iz programa ZKJ in sodobne marksistične misli, bori za uresničevanje ciljev in prakse samoupravnega socializma.

NAŠ CILJ JE KOMUNISTIČNA DRUŽBA

Za svoje najbolj dolgoročne cilje si postavljamo tisto, kar človeštvo v svoji zgodovini spoznava in priznava za človeka vredno življenje.

Na vprašanje ali bo človeštvo s pomočjo napredka in znanosti kdaj doseglo človeka za res vredno življenje, so mladi ljudje v Sloveniji odgovarjali takole: (anketa, študentje, FSPN)

1. Človek že živi njega vredno življenje	14,5 %
2. Da, doseglo ga bo v času našega življenja	10,4 %
3. Da, doseglo ga bo v daljnji prihodnosti	36,5 %
4. Ne verjamem, da ga bo človeštvo kadarkoli doseglo	30,8 %
5. Ne vem	7,2 %

Tisti, ki so odgovorili, da ne verjamejo, pa navajajo naslednje glavne vzroke:

1. Ker bodo zmeraj tudi slabi ljudje	7,7 %
2. Ker tega na zemlji ni mogoče doseči	1,9 %
3. Ker človek ni nikoli zadovoljen in hoče zmeraj nekaj boljšega.	13,1 %

Vemo, da bo komunistična družba močna takrat, ko bo človek obvladoval proizvodne sile, ki jih je in jih še bo razvil in ko jih bo podredil interesu vsega človeštva, ko bodo vse proizvodne sile tako razvite, da bodo ljudje osnovne materialne in duhovne

potrebe nemoteno zadovoljevali, ko bo ustvarjalno delo prevladovalo in postalo veselje, ne pa muka in nuja za ogromno večino ljudi, ki bodo proizvajali in živeli v enakopravnih demokratičnih odnosih. Zavedamo se, da zahteva takšna komunistična družba tudi v duhovnem smislu preobražene, visoko kulturne in ustvarjalne ljudi, ki ne bodo sužnji potrošniške mentalitete. Razmišljanja o ciljih boja mladega komunista so za vse nas pomembna predvsem zato, ker se pogosto v zelo zapletenih družbenih odnosih in situacijah izgubljam, pozabljamo na bistveno, se ukvarjamo s seboj, ne pa s spremembo odnosov v družbi. Ti cilji nam morajo biti vodilo za presojanje v takšnih situacijah.

POUDARJENA VLOGA MLADE GENERACIJE

Vloga mlade generacije v političnem življenju se vedno bolj poudarja, predvsem zato, ker se predvsem mladi deli delavskega razreda, mladi proizvajalci, mlajši sloji inteligence in mlajši deli kmečkega prebivalstva, glede na svoje objektivne sposobnosti in glede na svoje družbene interese, v veliki večini množični pripadniki in nosilci značilnosti težnj delavskega razreda. Energija mlade generacije in njena velika pripravljenost, da prevzema določene naloge in da se po tej poti vključuje v akcije družbenopolitičnih organizacij, nista v celoti izkoriščeni.

Samo ena tretjina anketirancev in med njimi zlasti mladi uslužbenci — 52 %, visokošolci — 39 %, delavci — 37 % srednješolci — 35—36 % pravi, da je doslej dobilo kakšno politično nalogo. Drugi del anketirancev, med katerimi so izredno številni mladinci iz vasi — 87,5 %, brezposleni — 76 %, vajenci — 71 % itd, pa doslej ni prejel še nobene politične naloge. Od anketirancev, ki do sedaj niso dobili političnih nalog, si jih v prihodnje želi 48,7 % brezposelnih, 39 % dijakov srednjih — strokovnih šol, 38,3 % vajencev, 34,5 % mladih delavcev, 34 % gimnazijcev, 31,7 % kmečke mladine, 30,5 % visokošolcev in 21 % uslužbencev.

Dalje prihodnjič.

Program dela koordinacijskega sveta ZSMS za leto 1976

Na seji koordinacijskega sveta ZS mladine Slovenije pri Kmetijskem kombinatu Ptuj, ki je bila 6. februarja 1976 je bil sprejet naslednji program dela za leto 1976:

— Skupina za vodstvo OO ZSMS KK Ptuj daje poudarek na organizacijskem in idejno-političnem področju.

Osnovna organizacija ZSMS je bila osnovana pred tremi leti na ustanovnem zboru, ki ga je organizirala KZ Pesnica. Navzočih je bilo 7 mladih delavcev. Po začasnem uvajanju in pomoči mentorja Borisa Rožmana je osnovna organizacija začela delati. Naredili smo okvirni načrt dela. Prva naloga je bila razširiti članstvo. V tem je bil dosežen uspeh, tako da danes ugotavljamo, da je preko 25 mladih aktivno vključenih v delo osnovne organizacije.

1. Dejavnost OO ZSMS mora v celoti izražati in uveljavljati interese delavskega razreda ter se boriti za enakopravno in odgovorno sodelovanje mladine pri reševanju temeljnih vprašanj razvoja samoupravnega socializma.

2. Prizadevati si je potrebno ustvariti takšne družbene pogoje, da bodo mladi v KK Ptuj neposredno angažirani na vseh področjih družbenega življenja, dela in ustvarjalnosti.

3. OO ZSMS KK Ptuj morajo z družbeno-politično akcijo, za uresničevanje zastavljenih nalog v svojem delovanju, izhajajoč iz programa in dokumentov v ZKJ, marksistično analizirati obstoječe družbene odnose ter v njih odkrivati idejno politično organiziranost in samoupravno socialistično usmerjati obstoječo socialistično revolucionarnost mlade generacije.

— Proces sprejemanja mladih delavcev v ZK mora postati temeljna naloga OO ZSMS KK Ptuj. Evidentiranje možnih kandidatov mora teči iz vrst mladih.

— Izobraževanje mladih ljudi v KK, tako strokovno kot družbenopolitično, mora postati temeljni interes OO ZSMS KK Ptuj. Vsaka OO ZSMS Ptuj mora na osnovi rezultatov vprašalnika o socialnem položaju delavcev v KK posebej analizirati stanje svojih članov ter akcijsko opredeliti svoje delovanje, da bi s tem izboljšali izobrazbeno strukturo članstva.

— Idejno politično izobraževanje OO ZSMS KK Ptuj mora temeljiti na koordinirani akciji OO ZSS, OO ZKS in OO ZSMS v TOZD, kar pomeni, da je potrebno temeljito uskladiti izobraževalne programe v TOZD. Predlog izobraževalnega programa sestaviti na skupni seji konference ZK KK, konference sindikata KK in koordinacijskega sveta ZSM KK Ptuj.

— OO ZSMS KK morajo na teritorialnem področju svojega delovanja navezati stike z OO ZSMS v krajevnih skupnostih ter skupno z njimi načrtati določene skupne akcije.

— Da bi uspeli posebej aktualizirati posamezna kritična pod-

ročja položaja mladih v KK Ptuj, je potrebno organizirati javne tribune mladih z naslednjimi temami:

1. Položaj in vloga mladega kmetovalca v samoupravni socialistični družbi. Tribuno organizirati v eni izmed delovnih enot, v sodelovanju s kmetijsko šolo v Turnišču.

2. Položaj in vloga mladega samoupravljalca — skupno z vsemi OO ZSMS TOZD v KK Ptuj.

3. Problemi štipendiranja in izobraževanja mladih v KK Ptuj.

4. Stanovanjska problematika mladih ljudi v KK Ptuj.

— Sodelovanje in organizacija športnih prireditev, s posebnim poudarkom ob proslavi 15. letnice KK Ptuj.

Tekmovanja med delovnimi organizacijami v občini, OZD, SOZD in KK Ptuj — v šahu, namiznem tenisu, kegljanju, odbojki, rokometu, košarki. Nosilec, sindikalna konferenca, skupno s koordinacijskim svetom ZSMS KK Ptuj.

— Organizacija skupnih izletov mladih delavcev KK v spomladanskih in poletnih mesecih — povezati možnost ogleda industrijskih objektov drugih občin.

— Po programu organiziranje republiških brigad je potrebno zagotoviti udeležbo mladih iz OO ZSM KK Ptuj:

1. mladinska brigada KOZJAN-

SKO
II. izmena od 27. VI. — 18. VII. 1976

2. mladinska brigada SLOVEN-

SKE GORICE
I. izmena od 6. VI. — 27. VI. 1976

3. mladinska brigada SUHA

KRAJINA
IV. izmena od 8. VIII. — 29. VIII. 1976.

— Organizirati delovno brigado v okviru SOZD KPK za pomoč ostarelim kmetom pri pospravljanju kmetijskih proizvodov v mesecih julij, avgust, september.

— Delovna akcija urejanja okolja TGC v Ptuj — sodelujejo vse OO ZSMS Ptuj.

— Akcija pomoči osirotelim kmetom v Slovenskih goricah, Halozah.

— OO ZSMS KK Ptuj se morajo aktivno vključiti v tekmovanja, ki ga razpisuje predsedstvo republiške konference zveze socialistične mladine Slovenije za najboljšo OO ZSMS v kmetijstvu, po kriterijih, ki so objavljeni v listu AŽ, št. 1. — januar 1976.

— OO ZSMS KK Ptuj si morajo maksimalno prizadevati skupno z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami in TOZD pri organizaciji družbene samozaščite. OO ZSMS se morajo na eni izmed svojih sej seznaniti z nalogami, ki izhajajo iz voznih programov TOZD.

— Poseben poudarek moramo člani koordinacijske konference spodbuditi prireditvam ob pomembnih praznikih in obletnicah ter s tem spodbuditi zanimanje članstva v OO ZSMS za kulturne prireditev:

— 8. februar — OO ZSMS se morajo sestati ter primerno obeležiti slovenski kulturni praznik, obuditi spomin na največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna;

ske dejavnosti in izmenjati problematiko;

— Ptujška kulturna srečanja — v OO ZSMS spodbuditi ogled kulturnih prireditev;

— Proslave ob dnevu OZN — oktobra v OO ZSMS organizirati predavanja o vlogi OZN v svetu;

— Letos praznujemo 100-letnico rojstva velikega slovenskega pisatelja Ivana Cankarja. V ta namen bo v ptujski občini organiziranih vrsto kulturnih prireditev; v OO obeležiti obletnico velikega slovenskega moža — ogledi kulturnih prireditev;

— 1. november, dan mrtvih — udeležbe delegacij OO ZSMS, skupno z družbeno političnimi organizacijami TOZD na kome-moraciji;

— Praznovanje ob 29. novembru — priprava proslave — skupno z vsemi TOZD — kulturni program;

— Dan JLA 22. december — obisk v garniziji Dušana Kvedra — predavanje o pomenu družbene samozaščite.

— Letos praznujemo 15-letnico Kmetijskega kombinata Ptuj. V ta namen je bil že ustanovljen

Pozor, ena, dve, tri ...

— 8. marec — OO ZSMS KK Ptuj skupno z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami pripraviti svečanosti ob praznovanju dneva žena;

— Revija dramskih skupin — v aprilu skupno z OO sindikata organizirati ogled predstav;

— 27. april — 1. maj — praznik dela — OO ZSMS skupno z družbeno-političnimi organizacijami v TOZD pripravijo svečanosti v TOZD ob dnevu OF in ob prazniku dela — udeležba na pohodu po poteh aktivistov OF;

— Dan mladosti — 25. maj — sodelovanje OO ZSMS na Titovi štafeta — športna tekmovanja;

— 4. julij — dan borca — formirati delegacije v OO ZSMS in obiskati grobove padlih borcev;

— Srečanje mladih bratskih občin — v poletnih mesecih na-vezati stike z mladimi iz kmetij-

priljubljeni odbor za pripravo praznovanja in prireditev. Mladi moramo odigrati pri teh akcijah vodilno vlogo:

športno tekmovanje, kulturni program.

— Krvodajalska akcija — OO ZSMS KK Ptuj skupno z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami predvsem z OO sindikata.

— Združiti sile športnih dejavnosti s sindikatom.

— Izvolitev delegata v konferenco sindikata Kmetijskega kombinata Ptuj — predlog za Dušana Grdišo.

Koordinacijski svet ZSMS Kmetijskega kombinata Ptuj si je za letošnje leto zastavil obširen program dela. Prav bi bilo, da se zastavljeni program uresniči in se s tem spodbudi delo mladine v Kmetijskem kombinatu Ptuj.

MEDNARODNI PRAZNIK ŽENSK 1976

V NAŠIH TOZD

V Agrokombinatu LENART v Slov. goricah

Kot vsako leto so se tudi letos družbeno politične organizacije na čelu s konferenco sindikata odločile, da 8. marec — mednarodni praznik proslavimo z večjim povdalkom na sam 8. marec in vlogo žena v naši družbi.

V naši delovni organizaciji je skoraj polovica zaposlenih žensk, in sicer 85 ter 13 učenk v gospodarstvu. Za praznovanje in proslavo je bil izdelan program. Vanj so bili vključeni tudi učenci osnovne šole iz Lenarta.

V ponedeljek, 8. marca so žene prenehale z delom ob 14. uri v skupnih službah, v TOZD in obratu kooperacija pa zaradi oddaljenosti že prej. Ob 14. uri je bil pripravljen program in proslava v gostišču Črni les. Kot po navadi, se tudi letošnje proslave niso udeležile vse žene, čeprav jim je bilo zaradi dela to omogočeno; udeležba je bila le okrog 70 %.

Ob proslavi je bil naslednji program:

— otvoritev in pozdrav (predsednik konference sindikata Kovačič Franc),

— govor (podpredsednik konference sindikata Žmavc Stanko),

— govor predstavnika mladine (predstavnik mladine Horvat Olga),

— štiri točke (ena recitacija, ena pesmica, dva harmonikaša — učenci osnovne šole Lenart),

— recitacija (predstavnik mladine Agrokombinata Lenart Slatinšek Slavko).

S takim programom smo letos prvič proslavili in praznovali dan žena; v prejšnjih letih je bil le govor, nato pa zakuska. Tudi letos je sindikat pripravil skromno zaku-

ske. Organiziral jo je v lastni režiji glede na možnost uporabe finančnih sredstev. Takšen način organiziranja proslave in zakuske so predlagale družbenopolitične organizacije.

Sam program — kulturni in govor so ponazorili boj žena za svoje pravice pred vojno, med vojno in po osvoboditvi pri izgradnji naše socialistične družbe.

Utis večine udeleženk proslave in srečanja je bil ugoden, saj so se ugodno počutile. Vsaj za nekaj trenutkov so pozabile in odložile svoje vsakodnevne skrbi matere, žene, delavke in samoupravljalk. Leopold Hamershak

Podpora boju proti raku (D)

Ob letošnjem 8. marcu — mednarodnem prazniku žensk se je vpisalo na pobudo delavskega sveta TOZD Kletarstvo »Slovenske gorice« v Ptuj v organizaciji sindikalne organizacije 35 članic kolektiva v Društvo Slovenije za boj proti raku (D). Zbrale so po 10 din članarine, obenem pa so naročile 6 brošur o preventivnem boju proti raku (na dojki).

Dne 8. marca je pripravil sindikalni odbor 4 članov: Ivo Topolnjak, Aleksander Rajh, Franc Kodrič in Ivan Gramc dvorano nad kletmi, za skupno družabnost za vse članice iz kolektiva, pa tudi za praktično skromno obdaritev.

Za mednarodni ženski praznik je čestital zbranim predsednik sindikalne organizacije

Ivo Topolnjak. V nagovoru je med drugim dejal: »Danes, ko vlagamo velike napore za stabilizacijo gospodarstva, se moramo zavedati, da postaja vse bolj tudi žensko delo pomemben činitelj v naši družbeni skupnosti. Sposobne so prevzeti na delovnem mestu vedno več odgovornosti, za katere se tudi usposablja.

Problemi, ki jim ostajajo, niso samo njihovi, temveč družinski in družbeni problemi. Vsi skupaj jim jih moramo pomagati reševati, da ne bi dovoljevali njihove preobremenjenosti doma in na delovnem mestu v mestu ali na podeželju. Po obveznostih na delovnem mestu jih čakajo doma še družinske skrbi in dela za dom. Biti morajo negovalke in vzgojiteljice otrok, kuharice, čistilke, delavke na vrtu ali na manjšem ali večjem posestvu. Njihove težbe o preobremenjenosti ne slišimo, pač pa jih lahko sami opazimo in ocenimo. Njihov občutek enakopravnosti moramo razumeti in jim pomagati povsod, kjer je le mogoče, da jim bo ostalo še kaj

časa za oddih in razvedrilo, ki tudi njim prijetno.

Tudi v naslednjem letu si želijo enako prijetno praznovanje 8. marca. TV.

TEKMOVANJE V POČASTITEV 8. MARCA DNEVA ŽENA

V počastitev dneva žena 8. marca je TOZD DELTA Labod organizirala meddružinsko tekmovanje z zračno puško, ki je bilo dne 28. februarja 1976 na Rogoznici. Tekmovanja se je udeležilo 27 ekip v moški in 3 ekipe v ženski konkurenci.

Tekmovanja sta se udeležili dve ekipi Kmetijskega kombinata Ptuj in sta v tako močni konkurenci zasedli 3 in 9 mesto.

Najboljše rezultate so dosegli naslednji strelci:

— Plajnshek Marjan	156
— Segula Ivan	155
— Jaušovec Mirko	154

Prvo mesto je zasedla ekipa Turnišče I z 835 krogi, drugo mesto Turnišče II z 775 krogi, tretje KK Ptuj z 758 krogi, deveto KK Ptuj z 697 krogi.

ZIVORAD MARINKOVIC

Kot izraz spoštovanja za doseženo, z voljo prispevajmo, da bi se njena želja, tako preprosta, tako vseskozi človeška, pa vendar le še po tolikih letih ne povsem dosežena, končno uresničila.

Postani preteklost 8. marec — dan boja za enakopravnost žena! Pozdravljeni prihajajoči 8. marec — praznik spomina na končni boj

Ludvik Turin

V TOZD „TEHNOSERVIS“

Praznovanju 8. marca smo se pridružili tudi delavci TOZD TEHNOSERVIS pri Kmetijskem kombinatu Ptuj. V skladu z stabilizacijskimi prizadevanji je bil letošnji »poseg v žep« sicer nekoliko skromnejši, kar pa ni posebej vplivalo, da ne bi bil ta dan slavnostno obeležen.

Kulturni program smo popestrili s tem, da smo povabili v goste LIZIKO. Še niste slišali zanjo, kaj?

Ne boste verjeli, vsak dan jo srečujete, kajti LIZIKA je ena izmed mnogih žensk, ki se po 30-letnem garanju v delovni organizaciji poslavlja v pokoj. Odlično jo igra Milena MUHICEVA, igralka mariborskega gledališča.

LIZIKA ima dve ročni uri, eno na desni in eno na levi roki; tisto na desni je dobila ob odhodu v pokoj, smešno izgovarja tujke in ima hudo namazan jezik. Govori v preleškem narečju, se solzi in smeje, je odkritosrčna ženska in se poteguje za delavce.

Kljub vsemu ceremonialu, ki ji ga delavci prirede ob odhodu v pokoj, pa se vendar počuti nekoliko osamljena in zavržena. Sama čuti, da ima še dovolj moči za delo in ne razume, da mora v pokoj.

Zelo si želi, da bi ji nekdo šepnil: »LIZIKA ostanik, vendar tega ne dočaka.

Moto te zgodbe nam služi v poduk, saj se velikokrat premalo zavedamo, da pomeni človeku veliko več moralna podpora kot pa zlata ura, ki jo tako radi podeljujemo ob jubilejih.

In kaj si je zaželela ženska za 8. marec 1976 leta?

Pravzaprav verjetno nič posebnega, prav gotovo ne popi-

vanja, morda niti cvetja ne. Le to, da ne bi bilo pomembno, ali si moški ali ženska, ko delaš, ustvarjaš, prispevaš po vseh svojih močeh k sreči in svobodi za svoj dom — tisti najožji v družini, pa tudi tisti širši, ki mu pravimo domači kraj, ki mu pravimo domovina.

Kajti sreče in svobode ni brez svobodnih ljudi po vseh teh naših domovih.

Je ta želja majhna ali velika?

Se zdi komu prevelika?

Ni samo 8. marec dan, ko smo dolžni stisniti toplo roko materi, ženi, dekletu v zahvalo za toplino, ki jo daje nam, v zahvalo za življenje, ki nam ga podarja, za srečo in blagostanje, ki jo ustvarja.

Delavski svet SOZD KPK

Delavski svet SOZD je na 6. seji 16. marca 1976 sprejel naslednje sklepe:

1. Delavski svet je sprejel poročilo o rezultatih finančnega poslovanja KPK za leto 1975.

2. Za nosilca celotnega sporazumevanja v okviru SOZD se imenuje Branka Voljč, direktorja razvojnega sektorja iz KK Ptuj.

3. V skupino za izdelavo osnutka samoupravnega sporazuma

I. ZA PROIZVODNJO IN PREDELAVO MESA V SOZD SE IMENUJEJO: Branko Voljč iz KK Ptuj kot vodja, člani pa so Boris Rožman iz AK Maribor — KZ, Cilka Rak iz AK Maribor, Martin Kovačič in Franc Šuman iz »Košakov« TMI Maribor, Mirko Bauman in Andrej Šuman iz AK Lenart ter Marjan Brglez iz KK Ptuj.

II. ZA SADJARSTVO V SOZD — se imenujejo: Marjan Zupan iz AK Maribor kot vodja, člani pa so Franjo Purkhart iz AK Maribor, Jože Čeh iz AK Lenart, Jurij Mlakar in Jurij Štalcer iz KK Ptuj.

III. ZA PROIZVODNJO VINA V SOZD — se imenujejo: Vinko Dreus iz KK Ptuj kot vodja, člani pa so Borut Ambrožič in Jurij Kovač iz AK Maribor, Ivan Skočir iz KK Ptuj ter Jože Čeh iz AK Lenart.

4. Rok za izdelavo osnutkov samoupravnih sporazumov je 15. maj 1976 s tem, da predsedniki oziroma vodji skupin skličejo prvo sejo.

5. Sprejme se ponudba Gospo-

darske zbornice Slovenije, da sodeluje pri izdelavi osnutka samoupravnega sporazuma.

6. Za nadaljnje razgovore glede povezovanja s TIMO Maribor, se zadoži kolegijski — poslovni organ.

7. Sprejme se predlagani samoupravni sporazum o sistemizaciji delovnih mest skupnih služb v SOZD KPK.

8. Razpišejo se naslednja delovna mesta:

- vodja komercialne službe
- vodja razvojne službe
- pravnik
- administrator.

9. Do prihodnje seje DS SOZD se pripravi finančna konstrukcija razdelitve stroškov za razpisana delovna mesta skupnih služb SOZD in ključ razdelitve.

10. Delovne organizacije imenujejo podpisnika samoupravnega sporazuma o sistemizaciji delovnih mest.

11. Rok za podpis samoupravnega sporazuma o sistemizaciji delovnih mest v SOZD je do 1. aprila 1976.

12. Razpišejo se volitve v samoupravne organe SOZD.

13. Imenuje se volilna komisija v sestavi:

predsednik: Anton Potočnik; člani: Maks Budja iz »Košakov« TMI Maribor, Franc Kraner iz AK Maribor, Leopold Hamershak iz AK Lenart; tajnik: Mihaela Pišek.

14. Za izvedbo volitev v samoupravne organe SOZD, se določi rok 15. april 1976.

Delavski svet »Košakov«

Na sejah delavskega sveta »Košakov« TMI Maribor, ki sta bili 23. februarja in 1. marca 1976, so bila sprejeta naslednja stališča:

— zadoži se ekonomski in komercialni sektor, da do prihodnje seje, ko se bo obravnaval gospodarski načrt za leto 1976 pripravi kompleksno analizo in problematiko Tržnice Velenje;

— potrdi se dvoizmenska amortizacija v predloženi obliki;

— DS »Košaki« TMI Maribor je ponovno obravnaval naslednje samoupravne sporazume:

1. Za pokrivanje izpada transportnih dohodkov v TOZD, združenih v ZG ŽTP Ljubljana v letu 1975,

2. Za zbiranje sredstev za financiranje osnovnega programa razvoja železniških zmogljivosti v letih 1976—1980,

3. Združevanje sredstev za financiranje programa razvoja luške strukture v letih 1976—1980,

4. Samoupravni sporazum o zagotavljanju sredstev za pokrivanje primanjkljaja iz prometa z električno energijo in sprejel naslednji

SKLEP

— DS »Košaki« TMI Maribor se strinja s pozitivnimi stališči navedenih sporazumov, vendar jih zaenkrat ni v stanju podpisati, ker nima delovna organizacija zato na razpolago finančnih sredstev. DS bo omenjene sporazume še enkrat obravnaval, ko se bo gospodarski položaj delovne organizacije izboljšal;

— na podlagi predloga komisije za stanovanjska razmerja, se odobri najetje kredita za nakup treh najemnih družbenih stanovanj, in sicer:

1. dve enosobni stanovanji iz solidarnostnih sredstev in 2. eno dvosobno najemno stanovanje iz združenih sredstev, po pogojih po katerih banka odobrava kredite. Za odplačilo najetih kreditov se vsako leto zagotovijo sredstva v skladu skupne porabe;

Agrokombinat Maribor

TOZD Kmetijstvo

Na zadnjih sejah delavskega sveta so člani razpravljali in sklepali:

— o sanaciji živinorejske proizvodnje in proizvodnje vzreje postrvi, ki je potrebno potrebna za zagotovitev planiranih učinkov;

— o investicijskih programih za hidromelioracije ob jarenskem potoku in za obnovo 12 ha sadovnjakov;

— o programu investicij za leto 1976;

— o pristopu k samoupravnim sporazumom:

SIS za ŽG-ŽTP Ljubljana, SIS EGS, SIS za komunalne dejavnosti in cestno dejavnost na območju občine Maribor, Vodnega gospodarstva Maribor in Kmetijske razvojne skupnosti SRS

— o reorganizaciji TOZD Kmetijstvo. V ta namen je imenovana komisija, ki naj ugotovi primernost organizacijske oblike in po potrebi predlaga novo;

— o imenovanju glavnega direktorja v komisijo, ki se je formirala na pobudo SO Maribor in občinske konference SZDL, za pripravo in izdelavo predloga integracije kmetijstva v občini Maribor;

— o razpisu volitev v samoupravne organe delovne skupnosti TOZD Kmetijstvo;

— o ukinitvi poslovanja s pavšalistom v Ljubljani ter ustanovitvi PE tržnica v Ljubljani;

— o nagrajevanju vodilnih in vodstvenih delavcev za opravljanje dela preko polnega delovnega časa. Sindikalna lista in samoupravni sporazum o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke namreč določata, da prejemajo vodilni in vodstveni delavci plačilo za delo prek polnega delovnega časa le izjemoma če tako sklene samoupravni organ za vsako delo posebej. DS je sklenil, da se prizna vodilnim in vodstvenim

— ustanovi se delovno mesto vodje poslovne enote Hladilnice Zlatolčje. Delovno mesto se ustanovi od 1. februarja 1976;

— ustanovi se delovno mesto svetovaleca finančnega sektorja od 1. februarja 1976;

— odobri se povečanje osebne dohodka za 10 odstotkov, od 1. januarja 1976. V zvezi s tem se poveča bruto enota dohodka od 12,19 na 13,41 odstotka.

Tončka Čurič

delavcem za opravljeno nadurno delo med letom posebna nagrada ob koncu poslovnega leta, ki pa je odvisna od finančnega rezultata obrata oziroma TOZD kot celote;

— o višini regresiranja prehrane med delom ter o potrebnem soglasju, da se sme regres za prehrano izplačevati tudi v obliki vrednostnih bonov in to v enaki višini kot delavcem, ki imajo organizirano toplo prehrano.

Agrokombinat Lenart

Delavski svet in svet kooperantov

Na sejah delavskega sveta in sveta kooperantov Agrokombinata Lenart, ki sta bile 27. februarja 1976. leta, so bili sprejeti naslednji sklepi:

● Potrdi se zaključni račun za leto 1975 za delovno organizacijo Agrokombinat Lenart kot celoto:

Celotni dohodek	118.982.646,78
Porabl. sredstva	100.263.309,31
Dohodek	18.719.337,47
Dosežen bruto doh.	21.739.559,57
Ostanek dohodka	1.568.558,11
Povečanje ostanka dohodka	11.767,20
Pokritje izgube iz leta 1974	1.256.424,19
V rezervni sklad	199.069,27
V sklad skupne porabe	60.000,00
Za potrebe družb. služb	55.831,75

● Potrdi se sprejem proizvodno finančnega plana za leto 1976 za vse TOZD in obrat kooperacija-kmetijstvo na podlagi razprav in sprejetih sklepov na zborih članov delovne skupnosti vseh TOZD, obrata kooperacija-kmetijstvo in v upravi skupnih služb kot je bil predložen.

● Pristopi se k podpisu sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma TOZD kmetijske dejavnosti SRS o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke.

● Odobri se 12.000,00 din sredstev za financiranje ljudske obrambe pri Skupščini občine Lenart za leto 1975:

— iz sredstev dela dohodka za potrebe družbenih služb.

Financiranje ljudske obrambe za leto 1974 pri Skupščini občine Lenart se ne izvrši, ker je delovna organizacija poslovno leto 1974 zaključila z negativnim finančnim rezultatom.

(Nadaljevanje na 16. strani)

Delavski svet in svet kooperantov

(Nadaljevanje s 15. strani)

● V letu 1976 se lahko koristi sredstva za reprezentanco samo na podlagi predhodno izdane naročilnice, ki jo podpiše za potrebe skupnih služb direktor delovne organizacije ali sekretar delovne organizacije, za potrebe TOZD pa vodi TOZD.

Reprezentanca se lahko koristi le v mejah planiranih stroškov.

Vsaka reprezentanca se lahko koristi samo v naših gostinskih lokalih, izven delovne organizacije se ne priznava nobenih stroškov v tej zvezi.

● Delavski svet delovne organizacije predlaga, da se do prihodnje seje prouči možnost plačila sofinanciranja asfaltiranja ceste v Zavrhu.

● Delavski svet delovne organizacije predlaga, da se glede povrnitve stroškov prevoza na delo in z dela obravnava na 1. prihodnji seji, ko bodo o zadevi že sklepali vsi TOZD in obrat kooperacija-kmetijstvo.

● Potrdi se zaključni račun za leto 1975 za TOZD kooperacija Agrokombinata Lenart kot celoto:

Celotni dohodek	72.457.374,28
Porabl. sredstva	69.249.424,59
Dosežen dohodek	3.243.336,73
Zmanjšanje za HKS	34.887,04

Razdelitev dohodka:

— za pokritje pogodbenih obveznosti	912.757,15
— za pokritje zakonskih obveznosti	188.208,75
— za osebne doh.	1.609.755,10
— za osebne prejemke	56.013,60

Pokritje izgube za leto 1974	536.348,40
Pokritje izgube za leto 1975	29.518,73

Del dohodka za potrebe družb. služb (invest. naložbe v zdravstvu)	6.363,25
Povečanje dohodka iz zakon. obvezn.	642,90

● Potrdi se sprejem proizvodno finančnega plana za leto 1976 za področje obrata kooperacija-kmetijstvo na podlagi predhodnih razprav in sprejetih sklepov na zborih članov delovne skupnosti obrata kooperacija-kmetijstvo, kot je bil predložen.

● Izplačevanje premij za živino se naj vrši na glavni blagajni delovne organizacije in se izplačuje v gotovini.

Razpored izplačevanja napravi obrat kooperacija-kmetijstvo.

● Obrat kooperacija-kmetijstvo se zadalži, da pripravi program strokovne ekscurzije kmetov-kooperantov. Istočasno je pripraviti rekonstrukcijo potrebnih sredstev.

Predlog je potrebno pripraviti do 1. seje sveta kooperantov obrata kooperacija-kmetijstvo.

● Obrat kooperacija-kmetijstvo naj v prvi polovici meseca marca organizira predavanja za kmete-kooperante s področja spomladanske setve — koroze. Predavanje bo izvajal Kmetijski zavod Maribor in Tovarna Pinus Rače.

Francka Dečko

Kmetijski kombinat Ptuj

Skupni delavski svet

je na 17. redni seji, dne 16. februarja 1976 razpravljala in sklepala:

● potrdil je inventurni elaborat KK v predloženem besedilu in tabelaričnem pregledu za leto 1975;

● potrdil pregled kreditov za investicijska vlaganja po sprejetem programu za leto 1975;

● potrdil pregled oziroma kritje sredstev rezervnega sklada;

● potrdil višino oziroma realizacijo stroškov za delo skupnih služb v letu 1975, po posameznih postavkah, kot so bile predložene;

● obravnaval samoupravne sporazume o združevanju sredstev za širše družbene namene ter zavzel stališče, da delovnim kolektivom v TOZD priporoča, da samoupravne sporazume v okviru občine potrdijo;

Za druge samoupravne sporazume, ki so republiškega pomena, pa je predlagal oziroma podal pripombe, da se pri elektrogospodarstvu izloči 40 odstotna inflacijska amortizacija; da se pri tem še naj ugotovijo bonite delavcev zaposlenih v elektrogospodarstvu, kjer njihovi osebni dohodki visoko presegajo gornjo mejo OD drugih organizacij združenega dela; kljub temu pa, da se celotna akcija podpre in se samoupravni sporazumi potrdijo;

● potrdil pogodbo sklenjeno z Zdravstvenim domom Ptuj o ureditvi zdravstvene službe za delavce KK;

● potrdil predloženi pogodbi za zastopanje tujih firm in sicer za firmo Stord iz Norveške in Bosco Terni iz Italije;

● potrdil samoupravni sporazum o varstvu pri delu KK Ptuj;

● potrdil poročilo o pripravah za gradnjo počitniških zmožljivosti v Nerezinah na Malem Lošnju ter predlagal, da se poveča-

jo kapacitete gradnje še za 20 ležišč;

● potrdil predlog internih številk žiro računov TOZD pri internih banki;

● potrdil stopnjo 10 odstotkov za obračun amortizacije patentov, licenc in drugih pravic;

● odobril izplačilo za opravljene nadure delavcem v skupnih službah za II. polletje 1975;

● v odbor za pripravo proslave 15-letnice obstoja KK, zraven že imenovanih članov odbora, imenoval še direktorje TOZD;

● sklenil, da se za udeležbo na raznih razstavah in sejmi naredi program le-teh in se tako ugotovi koristnost udeležbe.

NA 18. REDNI SEJI, DNE 18. 2. 1976 pa je Skupni delavski svet razpravljala in sklepala ter:

● potrdil zaključni račun KK Ptuj za leto 1975;

● potrdil ugotovitev celotnega dohodka, dohodka in delitev dohodka za leto 1975 po posa-

mezni TOZD, obrata za kooperacijo in delovne skupnosti za skupne zadeve;

● potrdil zaključni račun Hranilno kreditne službe KK Ptuj za leto 1975;

● potrdil ugotovitev celotnega dohodka, dohodka in delitev dohodka HKS pri KK Ptuj za poslovno leto 1975;

● potrdil izračun prekoračitev za investicijska vlaganja v letu 1975;

● razpisal volitve v samoupravne organe KK Ptuj;

● imenoval volilno komisijo za izvedbo volitev v samoupravne organe KK Ptuj, ki bodo 28. in 29. marca 1976;

● za delegate živinorejske poslovne skupnosti Slovenije imenoval dr. Cvetka Dopliharja, glavnega direktorja;

● dal soglasje o pripojitvi Kmetijskega poslovnega združenja h Kmetijski razvojni skupnosti Slovenije.

Vera Furek

Svet proizvajalcev mleka v TOZD Mlekarna

Kolektiv TOZD Mlekarnе KK Ptuj se je na zboru delavcev odločil, da ustanovi Svet proizvajalcev mleka zaradi želje po hitrejšem in uspešnejšem razvoju proizvodnje in predelave mleka. 1. marca 1976 je bil prvi sestanek sveta proizvajalcev mleka. Tega sestavljajo izvoljeni delegati proizvajalcev mleka s celotnega območja, kjer opravlja TOZD Mlekarna odkup mleka. Sestanka so se udeležili tudi delegati — organizatorji proizvodnje, delegati ZVZ in delegati TOZD Mlekarna.

Svet je izvolil na prvem sestanku 6 članski izvršni odbor in predsednika Franca Zupaniča iz Hajdine. Naloga sveta je da usklajuje interese in plane med proizvodnjo ter predelavo mleka, da koordinira namenska vlaganja, določa politiko odkupnih cen mleka v okviru obstoječih predpisov in sporazumov, sklepa o odpiranju in urejanju zbiralnic, o nagradah proizvajalcem mleka, o stroških zbiranja, o opremljenosti in organiziranosti strokovno izobraževanje.

DOBRO OBISKAN PRVI SESTANEK

V smislu nalog je potekal tudi prvi sestanek. Prisostvovalo mu je 17 delegatov, izvoljenih iz proizvajalcev mleka, glavni direktor KK Ptuj dr. Cvetko Doplihar, direktor obrata za kooperacijo pri KK Ptuj inž. Miran Glušič, predstavnik TOZD Kmetijstvo dipl. inž. Jurij Pajič, predstavnik Slovinia Ormož inž. Franc Krabonja, predstavnik Veterinarskega zavoda in predstavniki Mlekarnе. Številčno visok odziv dokazuje, da smo vsi želeli ustanovitev takega organa, saj delamo vsi na istem področju, imamo podobne želje in cilje, še posebno, če vemo, da mleka primanjkuje in da je planiran 8 % porast količin. Tak porast pa bomo dosegli le s skupnimi

močmi in ob sodelovanju vseh, ki smo za to odgovorni.

NAMENI DELA SVETA PROIZVAJALCEV MLEKA

O namenu ustanovitve sveta proizvajalcev mleka so seznajali prisotne dr. Cvetko Doplihar, Miran Glušič in Janez Vrečer. Ker je bil to prvi sestanek sveta proizvajalcev mleka smo hoteli, da se na tem sestanku bolje spoznamo in sicer: delegati spoznajo finančno stanje, TOZD Mlekarnе in plan proizvodnje, organizatorji proizvodnje in TOZD Mlekarna pa probleme na terenu. Vsaj organizatorji odkupa mleka so izrazili željo in potrebo, da živinorejska poslovna skupnost izdela tipski načrt za gradnjo in opremo. Direktor TOZD Mlekarna je seznanil prisotne s težavo pri opremljenosti zbiralnic s hladilnimi napravami, delegati pa so izrazili željo po individualni kontroli; čistoče mleka.

SKUPNA PRIPRAVA INFORMACIJ

Do prihodnjega sestanka bodo zbrali informacije, vsak na svojem področju, o primernih prostorih za zbiralnice, o možnostih in pripravljenosti za gradnjo novih. TOZD Mlekarna je pripravljena v sodelovanju z veterinarskim

(Nadaljevanje na 17. strani)

KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ

PRIŠLI V FEBRUARJU 1976:

TOZD KMETIJSTVO

DE Zavrč: Franc Furjan

TOZD Tehnoservis: Anton Kol, Milan Hadler

TOZD Tovarna močnih krmil: Janez Gajser

TOZD Gozdarstvo: Cvetko Dorošek

ODŠLI FEBRUARJA 1976

TOZD KMETIJSTVO

DE Pragersko: Kristina Svenšek, Ana Kornet, Franc Rihtarič — umrl

DE Trnovska vas: Franc Horvat

DE Podlehnik: Ivan Kmetec — umrl

Obrat Kooperacija: Ivan Plohl

TOZD Farma prašičev: Matilda Visenjak

TOZD Tovarna močnih krmil: Milan Smiljan

AGROKOMBINAT MARIBOR

PRIŠLI V FEBRUARJU 1976:

Košaki-Kamnica: Danica Sokolič, Ernest Gole, Avgust Kopčič, Sulejman Šarčević, Emsud Katlak, Mijo Rožmanič

Mešalnica: Zvonka Cehtl

Strojna postaja: Davor Treska

ODŠLI V FEBRUARJU 1976:

Jarenina: Vinko Habjanič

Košaki-Kamnica: Stanko Dajčman (umrl), Jasim Sinanbegović, Zdravko Simič, Ljuba Mundžar, Sulejman Šarčević

»Ribe«: Franc Helbl

Gradnje: Leopold Fekonja

Uprava: Karolina Petric in Bojan Štampar.

AGROKOMBINATA LENART

PRIŠLI SO V FEBRUARJU 1976:

TOZD Sadjarstvo Selce: Franc Trinkaus.

»KOŠAKI« TMI MARIBOR

PRIŠLI V FEBRUARJU 1976:

Franc Žekš, Adela Lazarevski, Sonja Rode, Maks Kurnik, Zlatka Stramšek, Vesna Pavlin, Davorin Črnčec, Ernest Arih, Marjan Jambrožič, Edo Ornik, Olga Emeršič, Srečko Pušnik, Milan Caf, Roza-lja Krajcar, Marija Fras, Marija Tkaličič, Emil Bertole, Hedvika Frumen, Irena Čokl, Herman Gamzer, Štefan Smolnik, Dragica Žurman, Milan Fažmon, Šte-

fan Malek, Roman Stramšek, Bronislav Gorenjak, Ferdinand Menhard, Alojz Gobec, Franc Pešek, Lea Kmetič, Veronika Majerič, Bogdana Žula, Katica Želj, Jože Vrecl, Norbert Trop, Janez Turk, Marija Tomazini, Franc Škrobar, Silvo Potrč, Milan Krajnc, Jože Kojc, Draga Gamzer, Vladimir Kramberger, Milena Kovačič, Marija Kramberger, Franc Točaj, Slavko Repek, Marija Fluher, Janez Plemenič, Angelo Cvilak, Miroslav Gajšek, Majda Vodusek, Janez Plajnshek.

ODŠLI V FEBRUARJU 1976:

Edi Kokot, Marjan Romič, Zdravko Radžen, Roman Podgornik, Viktor Gert, Franc Senekovič, Anton Grajfoner, Drago Magdič Milan Fažmon.

(Nadaljevanje s 16. strani)

inspektorjem in organizatorjem odkupa mleka odpreti nova zbirna mesta, vendar ne, če gre za nove količine mleka. Gradnja zbiralnic mleka bi morala biti po mnenju prisotnih tudi skrb krajevnih skupnosti, ki morajo skrbeti za plama lokalnih proizvo-

dov. Na predlog TOZD Mlekarne je bil sprejet sklep, da se v imenu sveta proizvajalcev pripravi srečanje proizvajalcev mleka, ki so v letu 1975 oddali več kot 10.000 litrov mleka. Po izračunih je to količino doseglo na odkupnem območju TOZD Mlekarne 41 proizvajalcev. Največ mleka in to več kot 30.000 litrov je oddal Janez Žampa, kmet kooperant iz Levajnc.

IN ŠE OGLED MLEKARNE

Po končanem sestanku so si vsi prisotni ogledali Mlekarno in delo laboratorija.

Svet proizvajalcev mleka je pričel delovati in vsi upamo, da bo rezultat skupnega dela pozitiven in da bo vodil k hitrejšemu razvoju proizvodnje in predelave mleka.

Olga Meško

SILVI V SPOMIN

V globoki žalosti smo sprejeli novico o nenadni in prežgodnji smrti naše drage sodelavke Silve MLAKAR, fakturistke — blagajničarke v TOZD TEHNOSERVIS.

Kruti udarec, ki je prizadel svoje s pretresljivo bolečino, čutimo tudi vsi mi, ki smo jo poznali kot vestno in požrtvovalno sodelavko.

Vsi, ki smo vedeli in ki smo jo poznali, smo si dopovedovali, da morda le ni res, da bo zmagala v boju za življenje in smrt, da se bo zgodil medicinski čudež in jo iztrgal iz objema znanega uničevalca človeških življenj. Vsi, ki smo Silvo imeli radi, nemo sklanjamo glavo ob spoznanju, da je zahrbtna bolezen tudi tokrat terjala svoje. Iz naše srede je iztrgala človeka, brez usmiljenja do tistih, ki so jo najbolj potrebovali, brez posluha za neme prošnje moža, sina in hčerke.

Mnogo prerano, stara komaj 35 let, si nas zapustila, draga Silva.

Žalost in praznina, ki sta ostali za teboj, sta nepopisni. Naše besede so zamrle ob vesti, ko si odšla za vedno iz naše sredine. Prazno je ostalo tvoje delovno mesto, kjer si z delovnim žarom, vestnostjo in vzgledno prizadevnostjo opravljala svoje vsakodnevnne naloge.

Vsem nam si bila enako draga, enako radi smo te imeli, čeprav nismo mogli deliti s teboj vedno tvoje radosti in tvojega trpljenja. Nekateri smo se s teboj srečavali pogostejše, drugi redkeje, vsakega od nas je življenje oblikovalo in nas obračalo po svoje, po svoje nas obrača še danes — ti pa si za vedno našla svoj mir. Tvoj prikupen nasme, tvoje sanje, tvojo delovno vnetje in znanje odnašal s seboj za vedno.

Z bolečino in žalostjo se nemo pokoravamo zakonom življenja, po katerih si ti odšla tiho, kakor si živela in delala — ko se budi narava, ko se v njej znova pretakajo življenjski sokovi, ko se znova budijo milijoni življenj, ko se vsako uro na novo začne in zaključuje krog, v katerem se vrti vse, kar je v nas in okrog nas, tebe ni več.

Draga Silva — mirno spi v naši prelepi slovenski zemlji, namučeni in rodni, večno naši domači grudi!

Vsem tvojim dragim pa naj bo v tolažbo, da smo z njimi tudi mi in da se skupaj z njimi, z bolečino v srcu poslavljamo od Silve.

Hvala ti za vse — tvoji sodelavci!

Stanku Dajčmanu v slovo

Sreda 3. marca 1976 bo zapisana v naši črni kroniki. Ne pričakovano je preminil naš dolgoletni sodelavec, delavec obrata Košaki-Kamnica, Agrokombinata Maribor.

Rojen je bil 5. maja 1936 v Rošpohu in je kot kvalificirani vinogradnik od 1. januarja 1953 dalje prispeval svoj delež kmetijstvu — kamniško-bresterniško-rošpoških površin, ki jih je v veliki meri pomagal kultivirati kot delavec ZK Kamnica, KG Kamnica in Agrokombinata Maribor.

Tako skromno kot je živel, tako se je tudi poslovil in v kolektivu pustil bogat prispevek kot marljiv in pošten delavec. Po 23 letih dela nas je zgaran in z žuljavimi rokami po težki bolezni zapustil in omahnil, še mlad.

Spremenilo se je okolje, pokojnika obdajajo venci in cvetje v nadomestilo za lepoto narave, katero je še pred kratkim užival in namesto pesmi beračev, klopotev se oglašajo zvoki zvonov v slovo, prehitro končanemu življenju.

Vsi njegovi sodelavci so in bodo ostali prepričani, da se je za vedno poslovil delavec, ki je neustrašno sprejemal in izpolnjeval naloge težkega dela v kmetijstvu.

Vsi, ki smo ga poznali in z njim delali, ga bomo ohranili v trajnem spominu.

Sodelavci

Tendenca modernizacije in avtomatizacije tehnologije v vinarstvu ob upoštevanju kakovosti vin ter plasma kakovostnih in vrhunskih vin

Območje proizvodnje kakovostnih vin v svetu je zelo omejeno. Predvsem lahko ugotovljamo, da so območja za pridelovanje kakovostnih in vrhunskih vin bolj severni vinorodni okoliši v svetu, torej vinorodni kraji z večjo zemljepisno širino.

Druga ugotovitev je tudi, da dosežemo višjo kakovost pri belih vinih kot pri rdečih.

Poglejmo nekaj podatkov. Proizvodnja vina v letu 1973 v nekaterih državah v svetu:

	Pridelek vina v hl	Od tega namiznega vina — hl	%	kakovostno in vrhunsko vino — hl	%
Francija	79,900.000	66,500.000	85	13,300.000	15
Italija	61,300.000	53,800.000	86	7,500.000	14
Nemčija	7,005.000	2,030.000	30	4,975.000	70
Jugoslavija	6,500.000				

Pa še en zanimiv podatek: Evropska gospodarska skupnost je imela leta 1973 naslednjo proizvodnjo vin:

bela vina 62,413.000 hl
rdeča vina 99,290.000 hl

Od belih vin je šlo v destilacijo, predvsem za cognac, 8.000.000 hl. Tako je ostalo od belih vin za potrošnjo 54.000.000 hl. V potrošnji je na 1 liter belega vina prišlo 2 litra rdečega vina.

Iz navedenih podatkov je mogoče zaključiti, da dežele, ki ležijo južneje, pridelujejo v odstotkih manj kakovostnih vin, kajti v južnih vinogradnih krajih se pridelujejo v glavnem rdeča namizna vina.

Tako pridelata Francija na francoskem jugu, to je območje Languedoc s centroma Montpellier in Narbonne 35.000.000 hl namiznih rdečih vin, kar predstavlja polovico francoske proizvodnje. Območja proizvodnje kakovostnih vin v Franciji pa so severnejša vinogradniška območja, kot so Bordeaux, Burgundija, Alsacija.

Isto velja za Italijo, ki tudi pridelata 86 % namiznih — pretežno rdečih vin. Nemčija pa zaradi svojega severnejšega zemljepisnega položaja in proizvodnje v glavnem belih vin, prideluje 70 odstotkov vin kakovostnega razreda. Jugoslavija je proizvajalka pretežno rdečih namiznih vin. Koliko proizvaja rdečih in belih kakovostnih ali vrhunskih vin še ni izrednoteno. Jugoslavija se komaj sedaj intenzivno vključuje s svojimi republiškimi vinskimi zakoni normam Evropske gospodarske skupnosti. S tem bi naj bilo tudi rešeno vrednotenje namiznih, kakovostnih in vrhunskih vin v Jugoslaviji.

Vsekakor pa je res, da območje proizvodnje štajerskih vin spada v konico proizvod-

nje belih kakovostnih in vrhunskih vin v Jugoslaviji in seveda v svetu.

Ce izhajamo iz tega stališča je pomembno, kako usmerjati tehnologijo vinogradništva in vinarstva za dosego največje kakovosti in dosego največjega finančnega efekta. Vinogradniški in vinarski strokovnjaki pridejo pri tem večkrat na razpote, predvsem dveh skrajnosti proizvodnje. Na eni strani omejen nizek hektarski pridelek, veliko ročnega dela, visoka kakovost pridelka, visoka polna lastna cena, tržna cena pa zavisi od standarda ljudi, vinske kulture in sveda sposobnosti komercialistov prodati drago kakovostno blago.

Druga pot je proizvodnja namiznih vin, kjer je značilna popolna mehanizacija in avtomatizacija vinogradniškega in vinarskega tehnološkega procesa. Značilen je visok hektarski donos, nizka polna lastna cena itd. To vino ima za seboj maso potrošnikov.

PROIZVODNJA VIN V FRANCIJI

Na Bordeauxškem območju v Sauternu je grad Yquem (chateau d'Yquem), znan po proizvodnji vrhunškega vina, ki v svetu nima primerjave kot to trdijo Francozi. Na 85 ha pridelajo 82.000 litrov tega vina, nekako 9 hl/ha. Ob normalni trgatvi bi ti vinogradi dali 40 hl vina na ha. Posebnost te proizvodnje je, da ves pridelek prepustijo žlahtni gnilobi (*Botrytis Cinerea*) in trgajo (podbirajo) v treh terminih. Ko je prva tretjina grozdov dovolj obdelana od žlahtne gnilobe jih potrgajo, nato drugo tretjino grozdov in nazadnje ostanek. Sortni sestav je 20 odstotkov sauvignona in 80 odstotkov semillona.

Praktično, ves pridelek je iz prezrelega grozdja in tako dobijo mošt s 34 odstotki sladkorja. Razumljivo je, da je kvaliteta izredna. Zaradi klimatskih razmer tudi vsako leto ne uspejo pridelati te kvalitete, takrat pridelek ne prodajo pod etiko »Chateau d'Yquem, temveč pod širšo označbo geografskega porekla; tako držijo standardno isto kvaliteto. 1 liter tega vina stane 120 FF (frankov), kar znaša 500 din. Plasman tega vina nima problema. Pa pogledimo rentabilitetni račun. V Franciji je cena dobrega namiznega vina 3 FF ali še manj.

RENTABILNOST PROIZVODNJE

Torej bi morali pridelati za teh 82.000 lit vina 3.280.000 litrov dobrega namiznega vina. Mislim, da so številke dovolj zgovorne glede rentabilnosti te proizvodnje. Pa vzemimo drugo skrajno pot.

Na francoskem jugu blizu Montpellierja je pri firmi CAVE COOPERATIVE — Capetang mogoče vidite popolnoma avtomatizirani prevzem grozdja. Prevzem ima 8 sprejemnih mest, klet je zadržna. Ko proizvajalec — kmet pripelje s traktorjem grozdje, ga skipa v sprejemno korito, ki je istočasno tehtalna posoda. Proizvajalec pritisne v avtomat specifično oblikovano kartico. To je tudi vse ročno delo. Od tu naprej dela elektronska avtomatizacija. Grozdje se avtomatično stehta, izmeri se sladkor, ki ga preračuna v alkohol. Ko je grozdje v sprejemnem koritu stehtano in izmerjen sladkor, potuje sprejemno korito po tirnicah do grozdnega mlina. Grozdje se avtomatično skipa v korito grozdnega mlina, ki se vključuje in zmelje. Drozga gre na prešo, ki je v tem območju za namizna vina običajno kontinuirana. Tukaj se avtomatično loči mošt in sicer mošt z do 10 odstotkom alkohola (tu je sladkor že preračunan alkohol), mošt 10 odstotkov do 12 odstotkov alkohola in nad 12 odstotkov alkohola. Vsaka kvaliteta mošta teče v svojo posodo.

Kmet dobi v zelo kratkem času iz elektronskega avtomata dokument z vsemi podatki, kot so ime proizvajalca, bivališče, teža gozda, odstotki sladkorja oziroma alkohola v moštu in drugo.

Naj dodam še to, da je v Franciji že zelo razširjena strojna trgatve grozdja, uveljavlja pa se tudi strojna rez vinske trte.

Tako bodo odpravljene vse konice dela in delež delovne

sile v vinogradniški in vinarski proizvodnji bo neznaten.

Poleg teh dveh skrajnih poti je mogoče videti v Franciji in ostalih razvitih evropskih deželah — proizvajalkah vin vmesne poti, različne delno mehanizirane tehnološke procese v vinogradih in vinarstvu.

KAKO JE PA PRI NAS V KOMBINATU, NA VINORODNEM OBMOČJU HALOZ IN SREDNJIH SLOVENSKEH GORIC?

Normalno je, da smo ubrali neko srednjo pot. Mehanizacija vinogradniških del je zaradi teras zelo težavna. Na strojno trgatve zaenkrat ne moremo računati, ker so stroji veliki in težki (okrog 5 ton). V predelavi grozdja smo si izbrali kakovostne horizontalne hidravlične preše Bucher in Willmes, kar je tudi prav.

Tu naj dodam, da je prav tako kvalitetna horizontalna hidravlična preša firme Vasslin, dosegla v letu 1975 ogromno izboljšav in popolni avtomatizaciji procesa prešanja.

Horizontalno ležeči valj preše ima z obeh strani odprtino, v katero doteka drozga po drozgovodih. Ko je preša polna, pritisneta bata drozgo z obeh strani in tako prepreči iztok drozge ob vrtenju valja. S tem je možna popolna avtomatizacija prešanja kakovostnih sort gozda. Prva klet, ki jo je Vasslin opremil s superavtomatično predelavo je CAVE COOPERATIVE CLAIRETTE DU LANGUEDOC. S tem firma Vasslin glede popolne avtomatizacije kakovostnih preš prednjači pred Bucher in Willmes prešo.

Na območju Haloz in dela srednjih Slovenskih goric smo izbrali primerne kakovostne sorte grozdja, ki nam dajo zmeren pridelek in dobro kakovost sortnih vin. Dobra tehnologija v leseni vinski posodi in starih kletih nam je omogočila, da smo se v kvaliteti povzpeli v zadnjih šestih letih na vrh štajerskih proizvajalcev. To nam dokazujejo vsakoletne strokovne ocene štajerskih vin pri Kmetijskem zavodu Maribor.

Pri vsej doseženi kakovosti naših vin ne bi smeli biti zadovoljni. Vse premalo se zavedamo, da imamo klimatske in talne pogoje proizvodnje vrhunskih vin na svetu. Zavedati se moramo, da so štajerska vina bila znana po svoji kakovosti v širnem svetu. Res je tudi, da se vrhunškega vina spiže zelo malo in da se v glavnem pije dobro namizno ali kakovostno vino. Res pa je tudi, da bi tako kvalitetno območje moralo pridelati nekaj

(Nadaljevanje na 19. str.)

(Nadaljevanje z 18. strani)

vrhunskega vina. Tu mislim na pozne trgatve.

Mislím, da smo našo vinogradniško tehnologijo preveč uniformirali. Iz celotne proizvodnje bi bilo treba izločiti približno 5 odstotkov najboljših leg z renskimi rizlingom, tramincom, sauvignonom in laškim rizlingom. Na teh parcelah bi poskušali z manjšimi količinami dušika, ki kot vemo vpliva na boljšo in bujno rast, velik pridelek, neodpornost trte proti boleznim in na slabšo kakovost grozdja. Seveda so še drugi faktorji, kot je rez in drugo.

Mogoče bodo naši strokovnjaki v vinogradništvu prizadeti ob tem mojem razmišljanju. V zagovor moram povedati, da renski rizling iz Zavrča že nekaj let ne da karakteristične sortnosti in pričakovane kakovosti. Isto stvar ugotavljamo pri belem burgundcu iz Vurberga.

Naj še enkrat poudarim, da potrošniki iščejo kakovostna vina in da gre tu le za delček proizvodnje, kjer bi poskušali s posebno tehnologijo doseči vrhunsko kakovost pridelka, ki naj bi bila v obliki pozne trgatve.

SODELOVANJE STROKOVNJAKOV IZ VINOGRADNIŠTVA IN SADJARSTVA

V ta namen bi bilo potrebno več sodelovanja med strokovnjaki iz vinogradništva in kletarstva. Mislím, da ni prav, da se vinogradniški strokovnjak zanima za probleme proizvodnje samo do dozorelega in utrganega grozda, enolog pa od tu naprej do napolnjene steklenice. Njuno delo bi se moralo prepletati. Le s sodelovanjem bomo uspeli nenehno izboljševati kakovost, s tem pa sloves naših kakovostnih vin. Upam pa, da tako tudi finančni uspeh ne bo izostal.

POVEČATI PLASMA ŠTAJERSKIH VIN

V komercialnem pogledu smo pri kakovostnih in vrhunskih haloških vinih v zadnjih šestih letih dosegli zelo velike uspehe. S pomočjo zaščitne znamke slovenskih vin smo se rešili mešanice štajerskih vin z vini drugih provenienc in dokazali, da je sortna kakovostna in vrhunska vina mogoče prodati po rentabilni ceni. Ni še tako dolgo, ko so se naša, od nekdaj ugledna vina, prodajala po isti ceni, kot npr. rebula in so imela celo nižjo ceno od namiznega vina cviček. Zavedamo pa se, da v prodaji kakovostnih in vrhunskih haloških vin še nismo naredili vse. Prav gotovo je, da je krog potrošnikov teh vin preozek. Če se prodajajo pri morska vina rebula, merlot in druga na območju Štajerske, je normalno, da bi se štajerska vina morala piti tudi na Primorskem.

Naši komerciali do sedaj ni uspelo osvojiti niti ljubljanskega, niti zagrebškega tržiš-

Kletarji v kleti TOZD Kletarstvo »Slovenske gorice«

ča, kjer je največji potencial potrošnikov, ki lahko plačajo drago kakovostno in vrhunsko vino.

Zaradi raznih integracij je naša komerciala v velikih težavah, ker se tako močno zapira tržišče. Mogoče je naša napaka v tem, da smo pre malo pogumni in se nam preveč smili denar, ki bi ga morali oddvojiti v osvajanje novega tržišča.

Največ težav nam povzročajo nekateri štajerski producenti s svojo nelojalno konkurenco. Tako kljub republikemu vinskemu zakonu prodajajo odprta kakovostna vina, kar zakon prepoveduje, ne držijo se dogovorov glede enotnih cen vina in rabatov.

Naj omenim še to, da smo štajerci znani po svojeglavosti in neslogi.

Mnenja pa sem, da v smeri

osvajanja novega tržišča in doseganja cen štajerskim vinom, ki jim pripadajo na njihovo kakovost, ne bomo dosegli brez skupnega dogovarjanja in skupnega nastopa vseh štajerskih proizvajalcev. Kdaj bo to, je veliko vprašanje, vsekakor pa ne bi smeli čakati na rešitve čistih trgovcev, ki nimajo čuta do slovenskega vinogradništva.

ANTON SKAZA

Ne po dveh tirih

Kritične bodice skupščinskih delegatov, izrečene na račun vse prepočasnega povežovanja kmetijstva, pa tudi večkrat slabega posluha za usklajeno načrtovanje tistih, ki se povezujejo na mariborskem območju, so resno opozorilo, da po dveh tirih ne kaže razvijati kmetijstva.

Prvo, na kar velja opozoriti je, da proizvodnja, predelava in trgovina za zdaj še hodijo po različnih poteh, čeprav sodijo skupaj. Prvi je poskrbel za presenečenje kolektiv Mariborske mlekarne, ki se je mimo Agrokombinata Maribor in zastavljene enotne kmetijske organizacije povezal oziroma integriral z Mursko Soboto.

Res je sicer, da je treba kmetijsko področje severovzhodne Slovenije jemati kot določeno zaokroženo celoto, vendar takšni navzkrižni skoki najbrž niso najboljši. Kar zadeva Mariborsko mlekarno, je treba reči, da dobiva surovine (mleko) od krav na ožjem področju in je zato še kako potrebno, da je tesno povezana s proizvajalci.

Bilo bi zelo kratkovidno računati zgolj na to, da ima mlekarina s proizvajalci sklenjene večletne pogodbe o odkupu, kajti s tem zadeva še ni rešena. Če bi se vezi med

predelavo in proizvodnjo zrahljale, bi se namreč lahko zgodilo, da bi v naslednjih letih surovinska baza začela usihati.

Dalje je vprašljivo, ali je sedanja pot združevanja oziroma povezovanja mariborskih trgovinskih podjetij najboljša. Tako je mimo Agrokombinata zrasla SOZD, ki povezuje več trgovskih organizacij, med njim tudi takšne, ki se ukvarjajo zgolj z odkupom in s prodajo sadja in povrtnin. Druga pa se ukvarja z blagom, ki ima malo skupnega s tem, saj gre za vse mogoče blago, od gumbov do srajc.

Po vsem tem bi denimo Povrtina sodila v skupno kmetijsko organizacijo kot TOZD, to še zlasti, ker tudi ustava jasno opredeljuje vlogo trgovine kot podaljšane roke proizvodnje. Takšna povezava je bolj sprejemljiva tudi zato, ker bi omogočila boljšo prekrbo Maribora, pa tudi drugih slovenskih potrošnih centrov s sadjem, povrtninami, z mlekom, mesom in drugimi živili. Združena kmetijska organizacija na mariborskem območju, tesno povezana v podravskem agroživilskem kompleksu, ima dovolj proizvodnih rezerv, da bo zalegala z živili Maribor in druga mesta.

Veliko je tudi nedorečenega, kar zadeva enotno usmerjanje naložb v kmetijstvu. Navedel bom le nekaj najbolj vidnih primerov: v Mariboru obstaja večja hladilnica, ki je zgrajena tako, da jo je možno z manjšimi stroški razširiti. Kljub temu pa se vsega nekaj kilometrov stran (Selnica) ogrevajo za izgradnjo nove hladilnice.

Znano je, da je mariborski Vinag zgradil velike kleti v nesprejemljivi v času prizadevanj za stabilizacijo našega gospodarstva. Stvar pa je tudi v tem, da je kredite treba vračati in da bi te dajatve pomenile veliko breme za proizvodnjo. Z drugo besedo, na tak način slovenska proizvodnja ne bo konkurenčna nasproti ostalim jugoslovanskim, pa tudi tujim partnerjem.

Takšna pot investiranja v kmetijstvu je hudo draga in nesprejemljiva v času prizadevanj za stabilizacijo našega gospodarstva. Stvar pa je tudi v tem, da je kredite treba vračati in da bi te dajatve pomenile veliko breme za proizvodnjo. Z drugo besedo, na tak način slovenska proizvodnja ne bo konkurenčna nasproti ostalim jugoslovanskim, pa tudi tujim partnerjem.

Ne dvomim, da je te zadeve moč urediti in tako bolj enotno usmeriti nadaljnje združevanje in kmetijske naložbe.

L. T.

(Večer, 5. 3. 1976)

„Styria“ in nova organiziranost TOZD kmetijstva in živilske industrije v Sloveniji

Letos je minilo 15 let, odkar je med pridelovalci hmelja vznikla zamisel o združenju svojih sil in sredstev z namenom, da bi skupno in organizirano še učinkoviteje pospešili razvoj hmeljarstva. Tako je prišlo do ustanovitve Hmeljarskega poslovnega združenja, zametka organizacije, ki je s postopnim stalnim širjenjem svoje dejavnosti močno vplivala na skladen in sodoben razvoj hmeljarstva, sadjarstva, vinogradništva in živinoreje pri nas. Že v prva pravila tega združenja so bile vnešene zamisli s katerimi se srečujemo danes ob uveljavljanju nove ustave in zaključkov X. kongresa ZKJ. V dejavnosti, ki jo je takratno združenje opravljalo, je bila kot poglavito načelo sprejeta koordinacija dela včlanjenih proizvodnih organizacij, Inštituta za hmeljarstvo, Hmeljne komisije in Zadrugnega trgoškega podjetja »Hmezad«. Prevedeno v današnja hotenja je pomenilo tako zastavljeno povezovanje združitve sredstev in sil, od primarnih proizvodnih do tržišča, vključujoč izsledke znanosti, tehnike in tehnologije, ekonomskih in socialnih zakonitosti ter družbenih odnosov. Načela samoupravnega dogovarjanja in delegatskih odnosov je uveljavljalo naše združenje v vsem petnajstletnem delovanju.

DELOVANJE POSLOVNEGA ZDRUŽENJA

V letu 1965 je bilo sklenjeno, da se dejavnost dotadnjega hmeljarskega poslovnega združenja razširi ter organizira enotno poslovno združenje »Styria«, ki bo vključevalo v svojo dejavnost hmeljarstvo, živinorejo, sadjarstvo in pozneje še vinogradništvo in vinarstvo. Z novim obsegom poslovanja je novo združenje usklajevalo in usmerjalo proizvodnjo posameznih kmetijskih panog, skladno z realizacijo, v temnem sodelovanju včlanjenih kmetijskih organizacij s Hmeljarskim inštitutom, Kmetijskim zavodom v Mariboru na področju hmeljarstva, sadjarstva in vinogradništva ter z živinorejskimi zavodi v Celju, Ptuj in Murski Soboti na področju živinoreje. Razen tega je že takrat združenje »Styria« povezovalo tudi medsebojne odnose med proizvajalnimi organizacijami ter predelovalnimi in trgovskimi podjetji. Programirano je usmerjalo in usklajevalo naložbe ter skrbelo za potrebna reprodukcijska in investicijska sredstva ter mehanizacijo in opremo.

Kot temeljno nalogo je uveljavljalo ukrepe, ki so pospeševali smotno in rentabilno pridelovanje v hmeljarstvu, živinoreji, sadjarstvu in vinogradništvu. Posredovalo je za takrat najustreznejša enotna načela proizvodnega sodelovanja s kmeti ter nudilo tudi posebne pravne in finančne nasvete vsem članicam združenja. Za združene gospodarske organizacije je že takrat veljala ugotovitev, da se ne morejo pri svojem delu in razvoju zapirati v lastne okvire. Še več, zaradi skromne materialne osnove ob pomanjkanju kadrov bi lahko pomenila zaprtost podjetij v obstoječe tehnološke in organizacijske okvire težko premostljivo oviro v organiziranju smotne in kakovostne proizvodnje. Razširitev delovanja ni upoštevala samo čistih gospodarskih učinkov, saj je temeljila na uresničevanju tistih gospodarskih in družbeno političnih nalog, ki so neizogiben nosilec napredka v življenju sodobne socialistične družbe.

NALOGE IN SPREMEMBE

Življenje in delo je sproti vnašalo določene spremembe pri uresničevanju zastavljenih nalog in smotrov, vendar pa je delovanje poslovnega združenja »Styria« dosledno slonelo na določenih temeljnih izhodiščih, sprejetih ob ustanovitvi. Z vsakoletnim programom je bilo delovanje samoupravnih organov združenja, strokovnih služb in takratnega biroja usmerjeno na izpolnjevanje nalog, v zvezi s povezovanjem včlanjenih kmetijskih organizacij s predelavo in prometom, strokovno pospeševalno dejavnostjo, raziskovalno dejavnostjo, programiranjem investicijske izgradnje, oskrbe z reprodukcijskimi sredstvi, stroji in opremo, sodelovanje s sorodnimi organizacijami doma in na tujem, informativno dejavnostjo, zaščito izvora proizvodov in ekonomsko propagando. Ni slučajno, da je združenje »Styria« doseglo največ v dejavnostih, pri katerih se pridelki in proizvodi sicer povsem razlikujejo, ima pa vsa tovrstna proizvodnja mnogo skupnega, namreč visoko stopnjo intenzivnosti, ki pogojuje višjo strokovno raven pridelovalcev in ki zahteva tudi višjo stopnjo organiziranosti. Pidelki in proizvodi so izrazito blagovni po značaju ter so zato bili podvrženi nevšečnostim neurejenega tržišča. Naložbe imajo trajnejšo vrednost v teh dejavnostih ter so kapitalno ze-

lo intenzivne in morajo biti izredno skrbno pripravljene. Pri tehnoloških postopkih v pripravi zemljišč, pri prehranjevanju, oskrbi, zaščiti, opremljanju in v mehanizaciji pa imajo vse te dejavnosti veliko skupnega in je prav, da se bodo tudi v bodoče združevale, saj se v bistvu tudi prepletajo in pogosto dopolnjujejo.

NOVA ORGANIZACIJA IN POSLOVANJE POSLOVNIH ZDRUŽENJ

Kljub razvojnim težavam pa tudi uspehom v delu poslovnega združenja »Styria« smo z doseženimi učinki lahko zadovoljni zlasti, ker nadaljevanje dosedanjih izkušenj postavlja trdne temelje še uspešnejšemu delovanju novih panožnih poslovnih skupnosti.

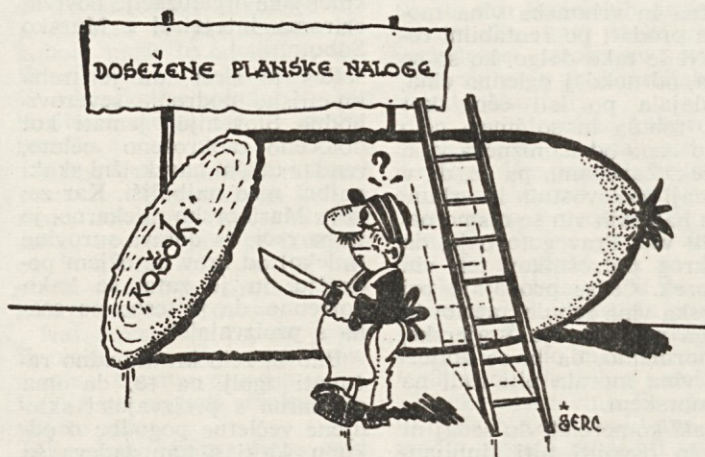
Tako kot v drugih gospodarskih dejavnostih so se s sprejetjem nove ustave pričela hitro uveljavljati ustavna načela o združenem delu tudi v kmetijstvu in živilski industriji, kar je narekovalo, da se sočasno z reorganizacijo Gospodarske zbornice Slovenije tem načelom prilagodi tudi organizacija in delovanje dosedanjih poslovnih združenj. Po statutu Gospodarske zbornice se včlanjujejo vanjo temeljne organizacije združenega dela v okviru splošnih asociacij panožnih združenj, kar predstavlja v našem primeru Združenje TOZD kmetijstva in živilske industrije Slovenije kot zbornične organizacije. V tej panožni asociaciji so povezane posamezne veje kmetijstva in živilske industrije, ki so organizirane v samostojnih poslovnih skupnostih. Eno temeljnih ustavnih načel, ki ga želimo v novi organiziranosti uresničiti, je vertikalna povezava primarne proizvodnje s predelavo in prometom, upoštevanje pri tem principe

dohodkovnih odnosov v združenem delu. Zato so v novih poslovnih skupnostih povezane temeljne organizacije združenega dela kot članice, ki imajo skupne interese v primarni proizvodnji, predelavi in prometu, vključno z možnostmi povezovanja z interesnimi skupnostmi potrošnikov za celotno območje SR Slovenije.

DEVET POSLOVNIH SKUPNOSTI

Na prvem zboru delegatov združenja TOZD kmetijstva in živilske industrije v Ljubljani je bilo sprejeto priporočilo o ustanovitvi devetih poslovnih skupnosti za posamezne dejavnosti agroživilstva Slovenije. Tako so bile ustanovljene s podpisom samoupravnih sporazumov o združevanju med drugimi tudi Poslovna skupnost za sadjarstvo Slovenije, Poslovna skupnost za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije in Poslovna skupnost za hmeljarstvo Slovenije. V okviru teh treh poslovnih skupnosti se nadaljuje delo Poslovnega združenja »Styria« v smislu priporočila Združenja TOZD kmetijstva in živilske industrije, da ne sme biti prekinjeno dosedanje delovanje poslovnih združenj, zlasti pa ne sme prenehati že utečen sistem dela in pridobitve, ki so jih uporabljale članice v okviru dosedanjih poslovnih združenj.

V formalno-pravnem pogledu so poslovne skupnosti organizacije poslovnega združenja z lastnostmi pravne osebe organizirane po enotnih načelih delegatskega sistema v združenem delu. Tako ima vsaka poslovna skupnost svojo skupščino delegatov in izvršilni odbor, različno pa so posamezne poslovne skupnosti lahko notranje organizira-

ne, odvisno od obsega poslovanja in posebnosti, ki jih narekujejo združeni interesi članic in potrebe po povezovanju panoge v regionalnem ali medregionalnem pogledu. V okviru poslovnih skupnosti so lahko organizirane razne interesne skupnosti, poslovni odbori, sekcije, strokovni odbori in komisije za določena ožja področja posamezne dejavnosti ali za potrebe razvijanja ali prenašanja tehnologij in drugih dosežkov, strokovno pospeševalnega značaja. V okviru poslovnih skupnosti je tudi zagotovljeno organizirano sodelovanje z raziskovalnimi, pospeševalnimi in izobraževalnimi organizacijami združenih dela, ki so prav tako sopodpisnice posameznih sporazumov o združevanju. Poslovne skupnosti lahko opravljajo tudi aktivnosti v zvezi z organizirano preskrbo članic, z raznim reprodukcijskim in investicijskim materialom za potrebe enostavne in razširjene reprodukcije v okviru dejavnosti posameznih članic ali lastnega preskrbovalnega servisa. V okviru poslovnih skupnosti se bo nadaljevalo tudi delo na organizaciji zaščite izvora in kakovosti proizvodov, kot so zaščitna znamka za vino, sadje, hmelj in podobno. Organizacijska oblika posameznih poslovnih skupnosti omogoča usklajeno reševanje tekoče problematike v Sloveniji kot celoti in v posameznih regionalnih okvirih pa tudi v medrepubliških odnosih za Jugoslavijo kot gospodarsko celoto. Zato so kot organi odločanja organizirani specializirani poslovni odbori za sadjarstvo, za vinogradništvo in vinarstvo, za promet s sadjem, za promet z vinom in podobni, ki jih sestavljajo delegati članic posamezne regije ali več regij skupaj. Taka organiziranost je smotrna, če upoštevamo dejstvo, da predstavljajo poslovne skupnosti organizacijo za vso Slovenijo ter se s prenašanjem funkcij na regionalne organe približuje delovanje skupnosti članicam, skrajšujejo razdalje in zmanjšujejo stroške poslovanja.

Nova enotna organiziranost kmetijstva in živilske industrije Slovenije zagotavlja koordinacijo in smotrnejšo delitev dela, da se izognemo ponavljanju ter učinkovitejšo organizacijo skupnih služb za potrebe včlanjenih TOZD v poslovnih skupnostih in Gospodarski zbornici Slovenije.

S sprejetjem samoupravnega sporazuma o organizaciji in delu skupnih služb ter o razmerjih med skupnimi službami in poslovnimi skupnostmi je postavljena enotna organizacija teh služb.

SKUPNE SLUŽBE — 4 POSLOVNE ENOTE

Ustanovljene skupne službe imajo štiri porazdeljene poslovne enote skupnih služb, od katerih so v Ljubljani Poslovna enota, ki opravlja delo za Živinorejsko poslovno skupnost, Razvojno skupnost in Poslovno skupnost za krompir, Poslovna enota žitne skupnosti, Poslovna enota skupnosti za živilsko industrijo in Poslovna enota za izpostavitve v Celju, Mariboru in Novi Gorici za Poslovno skupnost za vinogradništvo in vinarstvo, Poslovno skupnost za sadjarstvo in Poslovno skupnost za hmeljarstvo. V posameznih poslovnih enotah skupnih služb združujejo delo delavci za potrebe poslovanja poslovnih skupnosti. Poslovne enote opravljajo svojo dejavnost kot delovna skupnost v okviru pravne osebnosti tiste poslovne skupnosti, s katero so se glede tega posebej sporazumele. Tako je

Poslovna skupnost za sadjarstvo Slovenije, ki je pravni naslednik Poslovnega združenja »Styria«, vključila v svojo pravno osebnost delovno skupnost poslovne enote v Celju in Mariboru, v poslovnih prostorih prejšnjega poslovnega združenja Styria. Notranja organizacija poslovnih enot in zasedba delovnih mest je prilagojena obsegu in vrsti storitev, ki jih opravlja poslovna enota za uporabnike storitev, skladno s programom dela posamezne poslovne skupnosti.

NADALJNI KORAK V RAZVIJANJU DEJAVNOSTI

S sklepom 12. seje upravnega odbora Poslovnega združenja Styria Celje v Mariboru, ki pomeni važen mejnik v nadaljevanju poti, začrtane z ustanovitvijo Poslovnega združenja Styria, je bila sprejeta sprememba ustanovitve pogodbe in sklenjen nov samoupravni sporazum o ustnovi-

tvji Poslovne skupnosti za sadjarstvo Slovenije »Styria« Celje — Maribor — Nova Gorica. Ta sporazum pa ne pomeni prenehanja dejavnosti Poslovnega združenja »Styria«, temveč nadaljnji korak v razvijanju dejavnosti, začasno specializacijo in razširitev kroga zainteresiranih delovnih organizacij, povezanih v smislu ustavnih načel v združenem delu vsega kmetijstva in živilske industrije Slovenije. Nedvomno bo nadaljnje izpopolnjevanje take organiziranosti zahtevalo še mnogo naporov, zlasti pa mnogo dobre volje za premagovanje zaprek, ki izvirajo iz preteklosti in bomo uspešni, le če bomo dosledno sledili načelom ustavne ureditve in izpolnjevali naloge, ki nam jih narekujejo skupni interesi v združenem delu.

FEDOR PIRKMAJER

Letovanje delavcev AK Lenart v 1976. letu

Glede na število zaposlenih v naši delovni organizaciji in tudi na finančne možnosti delovne organizacije ne razpolagamo z lastnim rekreacijskim centrom. V prejšnjih letih je le malo naših delavcev koristilo del rednega letnega dopusta izven stalnega bivališča. V zadnjih letih pa ugotavljamo, da vedno več zaposlenih koristi del rednega letnega dopusta tudi v raznih rekreacijskih centrih.

Z večjimi kapacitetami v Puli — Premantura razpolaga zavod Hrastovec, ki se jih poslužujejo tudi naši delavci. Posamezniki pa uporabljajo možnosti za letovanje preko svojih družinskih članov v drugih delovnih organizacijah. Ugotavljamo, da je med delavci, ki koristijo dopust na letovanju, le malo neposrednih proizvajalcev, ki že zaradi finančnih možnosti koristijo dopust doma in si urejujejo vsakodnevne probleme in dela.

Že v začetku leta se napravijo plani dopustov po delovnih skupnostih. V njih se upoštevajo želje zaposlenih de-

lavcev, če se le da, predvsem pa tistih, ki se odločijo za letovanje. Pri tem se mora upoštevati specifičnost dejavnosti. Kljub dopustu zaposlenih mora delo nemoteno potekati.

Vse delovne organizacije v okviru sestavljene organizacije združenega dela bodo v bodoče morale skupno razmišljati o možnostih organiziranja letovanja zaposlenih delavcev.

Delavcu je potrebno omogočiti letovanje; na njem se znebijo vsakodnevnih skrbi in si nabere novih moči za uspešno delo v naslednjem letu.

Leopold Hamersak

PREDPISI

Tudi kmetu potrošniško posojilo

Kakšno je danes življenje na vasi? Osnovna ugotovitev je najbrž ta, da se vas napredku ni upirala. Nasprotno: mreža novozgrajenih poti in mostov, gradnja vodovodov in elektrifikacije so omogočili sodobnejše življenje tudi kmečki družini. Medtem, ko ima 70 odstotkov družin v Sloveniji že pralne stroje, pere stroj v 37 odstotkih družin na čistih kmetijah in v kar 67 odstotkih družin na mešanih družinah.

Statistika prikazuje, da so gospodinjstva na čistih kmetijah slabše opremljena kot na mešanih (torej kmečko-delavskih), saj so kmetje najprej opremljali gospodarska poslopja, se oskrbeli z gospodarskimi stroji, šele temu pa sledi nakup gospodinskih strojev. Medtem ko je imelo 70 odstotkov družin v SR Sloveniji hladilnik, je med čistimi kmečkimi družinami 37,3 odstotka takih, med mešanimi kmetijami pa 61 odstotkov. Štirikrat manj je tudi bojlerjev v družinah čistega kmeta kot v nekmečkih družinah. V Sloveniji je imelo leta 1973 že 34 odstotkov družin potniški avtomobil, družine na čistih kmetijah v 8 odstotkih primerov, trikrat več pa je bilo avtomobilov med družinami na delavsko-kmečkih kmetijah. Te v skoraj vseh dobrinah celo nekoliko prednjačijo pred čistimi delavskimi družinami.

Javne razprave so opozorile, da bi bilo potrebno tudi kmetom omogočiti najemanje potrošniških posojil. S tem, da bo kmečka žena razbremenjena napornega fizičnega dela in bodo delovni pogoji naplosh humanizirani, se bo lahko vključevala v družbeno politično in kulturno življenje.

dm
(Večer, 5. 3. 76)

„In kaj se ti zdi v moji sobi razmetano?“

Dopisujte

V

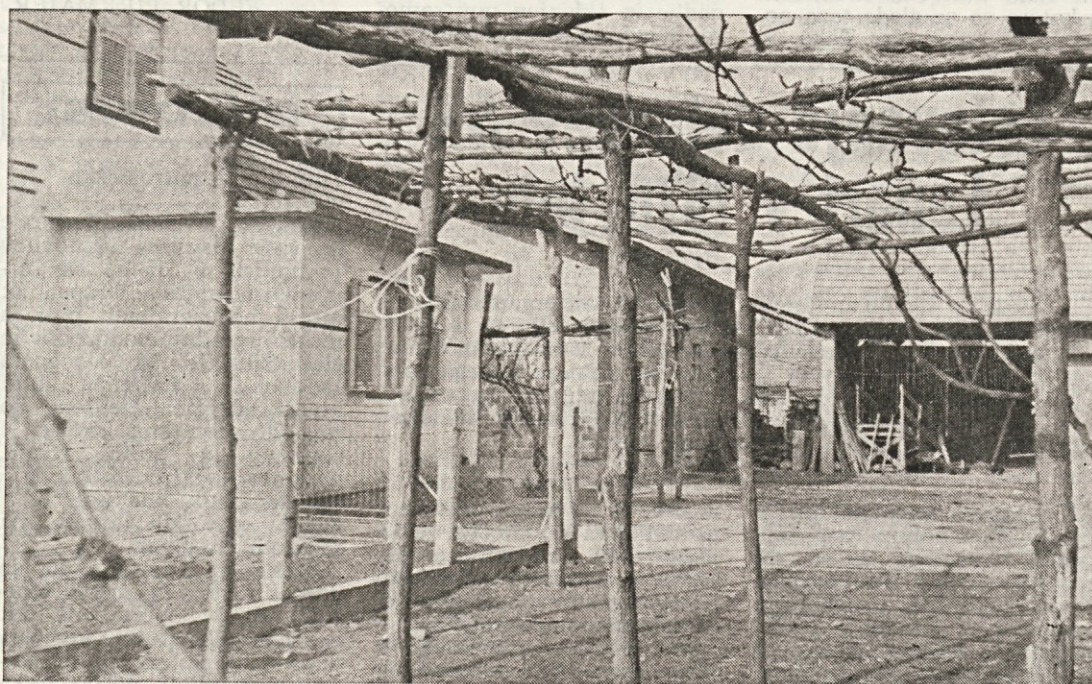
„Našo pot“

Frančiška Ciglar kmetica- kooperantka

Frančiška Ciglar iz Šturmorcev 5 pri Vidmu je kmetica — kooperantka pri obratu za kooperacijo Kmetijskega kombinata Ptuj od 1953. leta, že pri takratni Kmetijski zadruzi Haloze.

Jožica in Frančiška Ciglar

Ciglarjev dom in hlevi

Na kmetiji, ki obsega 12 ha zemlje, od tega 5 ha travnikov, 5 ha njiv ter 2 ha pašnikov, delata s hčerko Jožico.

Frančiška Ciglar se ukvarja pretežno s pitanjem telet, povprečno do 220 kg in bikov do 500 kg.

Za tako veliko število živine so vsekakor potrebni dobro urejeni hlevi.

SODOBNO UREJENI HLEVI

Leta 1969 je zgradila prve hleve s 60 stojišči za teleta in 10 stojišči za bika. Za gradnjo je poleg lastnih sredstev najela tudi 20.000 din kredita pri Hranilno kreditni službi Kmetijskega kombinata Ptuj.

Leta 1975 so bili zgrajeni še drugi hlevi za 70 komadov telet. Za sodobno urejen hlev (sistem rešetk) je dobila pri HKS 250.000 din kredita.

V prvem hlevu nastilja s steljo, zato je v njem veliko več dela kot v drugem sodobno urejenem hlevu. Pri rešetkah je delo olajšano, ker se odpadki iztekajo v jamo.

Jože Pevec, veterinar, ob pregledu živine v hlevu pri Ciglarjevih

V sodobno urejenem hlevu ima Frančiška Ciglar tudi v načrtu ureditev pitne vode in montiranje napajalnikov za živino, saj morata s hčerko nositi vodo iz dvorišča, kar jima delo zelo otežkoča.

Pri gradnji hlevov jima je z nasveti veliko pomagal inženir Tumpej.

Teleta krmijo s krmili, koruzo in senom, bika pa s koruzo in senom. Krmilo daje sama, krmila pa dobi od obrata za kooperacijo.

V hlevih ima Frančiška Ciglar trenutno 115 telet in 10 bikov, kar je vsekakor za ženski, ki delata na kmetiji sami, veliko.

MEHANIZACIJA

Od potrebne mehanizacije ima Frančiška Ciglar mlatilnico, obračalnik, kosilnico in sejnalnico za koruzo.

V Šturmorceh zaenkrat še nimajo organizirane strojne skupnosti, saj je kmetov — kooperantov v tem kraju bolj malo.

Kmetje si med seboj malo pomagajo. Le pri večjih delih jima pomagajo tudi drugi.

NAČRT ZA PRIHODNOST

V letošnjem letu ima Frančiška Ciglar v načrtu gradnjo dveh lesenih stolpnih silosov. Zaradi večji kreditov za to leto nima drugih načrtov.

SODELOVANJE Z OBRATOM ZA KOOPERACIJO

Z obratom za kooperacijo pri Kmetijskem kombinatu Ptuj dobro sodeluje.

Redno jih obiskuje veterinar pri obratu za kooperacijo Jože Pevec, po potrebi pa tudi pospeševalec Stefan Vidovič.

Frančiška Ciglar pa je tudi povedala, da ji pri nabavi reprodukcijskega in gradbenega materiala, gnojil in krmil veliko pomagal poslovodja trgovine z reprodukcijskim materialom obrata za kooperacijo Anton Lenart.

Franciška Ciglar kmetica- kooperantka

(Nadaljevanje z 22. strani)

Pri gradnji hlevov pa sta ji pri nabavi potrebnega gradbenega materiala veliko pomagala Milan Šoštarič in Marija Pišek, iz komercialne obrata za kooperacijo.

Iz vsega tega se jasno vidi, da Franciška Ciglar dobro sodeluje z obratom za kooperacijo. Ob koncu obiska smo ji zaželeli tudi v naprej kar največ uspehov.

M. P.

Sopka Ciglarjevima Franciški in Jožici za 8. marec

NOVO • NOVO

V TOZD Tehnoservis brezplačni servisi kmetijskih strojev

TOZD Tehnoservis pri Kmetijskem kombinatu Ptuj je 22. marca 1976 organizirala, skupno z obratom za kooperacijo, brezplačne servise za kmetijske stroje, predvsem za traktorje. Ta akcija sovпада z letošnjim praznovanjem 15. obletnice Kmetijskega kombinata Ptuj in s pričetkom spomladanske setve. Brezplačni servis kmetijskih strojev je trajal ves dan, od 6. ure do 16. ure.

V trgovini z rezervnimi deli pa so dajali ta dan 5 odstotni popust za rezervne dele kmetijskih strojev.

Brezplačnih servisov so se

poleg kmetov — kooperantov lahko udeležili tudi drugi kmetje.

Podobne brezplačne servise je TOZD Tehnoservis organi-

Traktorji za brezplačni servis

Franc Plajnshek, Ignac Zelenik in Mirko Murko

zirala vsako leto, že od leta 1964.

Med kmeti je vladalo izredno zanimanje.

Želeli smo izvedeti, kako ocenjujejo takšne servise kmetje, ki so jih obiskali:

Mirko Murko, kmet iz Lovrenca na Dravskem polju je pripeljal na servis traktor Steyr 540. S servisom je bil zadovoljen, saj je do tega časa vozil traktor na servis v Avstrijo. Še v naprej si želi takšen način servisov.

Franc Planjšek, kmet iz Pletelj 22 je pripeljal na brezplačen servis traktor znamke Ford. Tokrat je prvič koristil takšen servis in želi podobno tudi vnaprej.

Ignac Zelenik, kmet — kooperant obrata za kooperacijo pri KK Ptuj, iz Spuhlje 9, je

pripeljal na brezplačni servis traktor znamke Deutz. Podobne servise je koristil že večkrat in je s takšnim načinom servisov izredno zadovoljen.

V TOZD Tehnoservis so ta dan opravljali servise vsi zaposleni mehaniki tako, da je delo potekalo brez vsakih zastojev. Kmetje pa so bili ob opravljenih servisi zadovoljni.

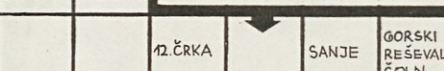
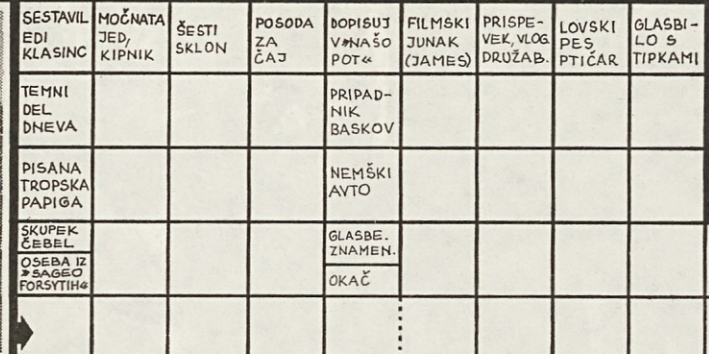
Veliko število koristnikov je dokaz, da je za takšno akcijo vladalo med kmeti izredno zanimanje.

M. P.

DRAGI BRALCI!
SPOROČAJTE NAM
NOVICE IZ VAŠE
TOZD, DE IN
OBRTA!

Uredništvo

stran za razvedrilo in nasmeh

RISAL: VINKO ŠIROVNIK	ŠOP SLAME	IME FIZIKA CERMELJA	ŠVEDSKI DRŽAVNIK (OSKAR)	ŽEBELJ, KI DRŽI KOLO NA OSI					GEOLOŠKA DOBA				ČEBELI PODOBNA ŽUŽELKA			COEN	
POŽE- LENJE				GRŠKI POLOTOK					FRANCOS. REVOLUCI- ONAR (JEAN-PAUL)	EGIPČAN- SKI BOG SONCA	PRIPADNIK SLOVAN- NARODA NOBELIJ		PREGOVOR				
				POLJE									TEKOČE GORIVO				
KAR JE NALOM- LJENO							ZDRAVL- TRAVNIŠKA RASTLINA					PREBIVAL- ROMUNJE					
												ŠORTA JABOLK					
ŠČITNI OVOJ						RIMSKI RAB	ODLIČEN JUGOSLO- VANSKI VRATAR (ENVER)	LJUBEZEN (ITALIJ.) LETOPIŠ					ALENKA ZUPAN- ČIČ		IME PEŠNIKA AŠKERCA	NATVEŠJE MESTO VAFRIKI	
ZAVEŠT LASTNE VREDNOSTI						ORENAK APERITIV					DELAJSKI SVET		ZNA- MENJE				
						BRANE OBLAK					NEMŠKI PEŠNIK						
												GRŠKA GRKA	STRINA, TETA				
														FRANC. KOMIK			
												100/m²					
						OTOK V PREŠPAN- SKEM JEZERU			TUJE ŽENSKO IME		N		PEVSKI ZBOR				
						»NAŠA POT«	ČIPIKO IVAN		PRIPADNIK ASKAROV				»NAŠA POT«	NIKOLAJ OBUHOV			

REŠITEV KRIŽANKE V ŠT. 2/76:
Vodoravno: žaba, las, omake, Alor, Olt, serum, Alain, športnica, gostišče Gorca, skoki, moa,

MP, TA, arkada, Lear, rman, Ogrl,
Rom, BA, kas, leseni silosi, ST
zbiralnica mleka, Epirka, Te, din,
Kenia, umetnine, akov, masiv,
OK.

– Pri nas ga pa res lomimo, sosed: gnojila izvažamo, hrano moramo pa uvažati!
– To je še vedno bolje, kot če bi bilo obratno, saj menda še nisi slišal, da bi kdo gnoj jedel! Po n. Ravlihi

NAŠA POT — Glasilo delovne skupnosti Kmetijsko prehrabeni kombinat s sedežem v Ptuj. Izdaja delavski svet SOZD. Ureja uredniški odbor: (AK Lenart) Leopold Hameršak, Miro Bauman, Franc Kovačič; (AK Maribor) Rezika Sajevec, Marjan Simon; (KK Ptuj) Silva Gorjup, Ciril Kolarič, Franc Tetičkovič; (TMI Košaki Maribor) Maks Budja, Jože Murko. Predsednik uredniškega odbora in odgovorni urednik: Franc Tetičkovič. Novinar: Mihaela Pišek. Tehnično uredil: Jože Vrabl, novinar v pokoju. Naklada 5.200 izvodov. Tiska: Ptujška tiskarna, Ptuj. Uredništvo: 62250 Ptuj, Muzejski trg 2, tel. 77-251 (47). Rokopisov in slik ne vračamo.

Oproščeno temeljnega prometnega davka po mnenju Sekretariata za Informacije pri
IS Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1975.